

Nepriklausoma LITHUANIA

Independent Lithuania

Nr. 21 (164) KAINA 10 c.

MONTREAL, 1950 m. GEGUŽES (MAY) 25 d.

PRICE 10 c. X META!

Komunistinė Maskvos pabaisą teks sunaikinti sako JAV viceprezidentas A. Barkley

**DIDELI APSIGYNYMO PASIRUOŠIMAI VISŲ VAKARI
NIŲ DEMOKRATISKŲJŲ VALSTYBIŲ.**

Politinių seensacijų, regis, nėra, bet įvykiai veja įvykius įkandin, sparciai ir neatlaidžiai. O tas jau rodo, kad tie pasaulinės politikos įvykiai rieda stipriai nuožulnia plokštuma, kuri nuolat darosi statėsnė.

Kalbos apie gražios taikos įgyvendinimą jau seniai baigtos. Jeigu dabar taikos žodis suminimas, tai tiksliai išvaizduojant jį kaip tikrovę, kurią reikia ginti.

— Yra tiksliai vienas puolėjas, — sako Londone posėdžiausių ministrų pranešimas. — Tas baisus puolėjas, kuris milžiniškai ginkluojasi ir prievarta verčia ginkluotis okupuotus kraštus, yra Sovietų Sąjunga, kurios karo reikalų išlaidosbaimi rimti, tai parodo kad ir šie viršija 35 milijardus dolerių, faktai. JAV kariuomenės suvisas Vakarų pasaulis, besivydams SSRS, vos teįstengia surinkti tam reikalui 28 milijardus.

Sovietams, mat, niekam kitam pinigų nereikia; reikia tiksliai apsiginklavimui ir viso pasaulio pavergimo tikslams.

Tai štai tie du priešingi aišgaliai, kurie vienas prieš kitą mobilizuoja. Kadangi Sovietai sulaužė visas sutartis, atsisakė vykdyti susitarimus, atsisako pasitraukti iš okupuotų jų kraštų ir visas savo jėgas kreipia dar kitų valstybių užpuolimo tikslams, tai nėra kito Vakarams išėjimo kai tiksliai mobilizuotis ir gintis nuo grėsmės.

Tuo keliu ir einama. Paskutinės pastangos susitarti dėl Vokietijos ir Austrijos sutarčių nebuvo niekais. Šiomis dienomis po 253 posėdžio išsiskyrė keturi Didžiųjų užsienių reikalų ministrai pavaduotojai be nieko. SSRS atstovas net pasisakė prieš naujo posėdžio skyrimą. Jis pastatė eilę naujų reikalavimų dėl Trieste, o apie Austrijos sutartį nei nekalba. Ir neregiui nesunku matyti, kad tai yra tiksliai visokių vingių išgalvojimas, kad negalima būtų prieiti prie taikos reikalo. Todel

dvilikaiki Atlanto Pakto dalyvių nieko kito neliko kaip tiksliai rūpintis apsigynimu. Londono konferencija apsigynimo klausimus išgildeno ir padarė labai rimtų nutarimų.

Visų pirma, nutartą sudaryti pastovią Atlanto Pakto valstybių organizaciją su nuolatiniais pirmininkais. Jos buveinė — Londonas. Ją sudaro užsienių reikalų ministrų pavaduotojai.

Antra, nutarta sudaryti vienybę visų pakto dalyvių kariuomenę, kuri pavadama vienu vadovybe.

Trečia, nutartas ginklavimosi būdas, kad galima būtų apginti Europą nuo Sovietų užpuolimo.

Svarstant tuos klausimus, turėta sunkumų, bet jie nugalėti. Esminiai sunkumai pinigų klausimas ir Vokietijos problema. Bet ista ieitis. Rastas jos bendradarbiavimo būdas su Prancūzija, su kuria nartas sudaryti anglies ir plieno gamybos sujungimas. O jį siekiami ir kiti tikslai. Paremtas Vokietijos vienybės būtinumas ir pareikalauta vėl visuotinių demokratinių rinkimų, o pačiu paskutiniu metu trys Vakarų valstybės Maskvai iškėlė labai plačius, stipriai motyvuotus,

reikalavimus atsaukti rytinės Vokietijos kariniam, Amerika, Anglija ir Prancūzija protesto notose įrodo, kad Sovietai, prisidengdami liaudies policijos vardu, rytinėje Vokietijoje, jau sumobilizavo apie 50 tūkstančių karių, kurių daliniams karininkus ruošia 11 karo mokyklų. Visos tos valstybės nurodo, kad tokiu būdu Rusija laužo sutartis ir ruošia karą. Vakarų Valstybės reikalauja todėl tuoju pa leisti tuos karinius dalinius, kaip netaisėtai suorganizuotus; reikalauja nunacinti kraštą ir vykdyti sutartis. Vakarinių valstybių notos labai plačios, rimtos ir griežtos.

O kad jų reikalavimai yra la vinių dieną

viceprezidentas Alben Berkley pareiškė, kad kitos išeities nėra, kaip Maskvos pabaisą nubloks ti iš užgrobtų kraštų i savo vietą ir ten galutinai sunaikinti.

Tos pačios dienos proga prezidentas Trumanas ir karo ministras Johnsonas pasisakė už privalomosios karo tarnybos pratęsimą. Visi faktai, kurie patys už save kalba.

Juoką sukėlusiu paradoksu nuskambėjo Sovietų rytinei Vokietijai „reparacijų sumažinimas“ 50%. Tuoju ir tai reagavo patys vokiečiai. Kai zeriis pareiškė, kad Rusija išlu po iš Vokietijos dvigubai tiek reparacijų, kiek buvo reikalavusi.

Beje, įvykėlis, kuris anksčiau būtų buvęs sensacija, — komunistų sekretoriaus Mullerio pagrobimas. Bet sensacija nusinėšė Kutiopovas, o Mullerio pagrobimas dabar jau eilinė smulkmena. Vakarines Vokietijos komunistų lyderis pasirodė jau besas Berlyno kalėjime. . .

Iš Lietuvos pasiekusios žinios kalba apie bažnyčių išnikinimą. Klystame manydami, kad tikinčiojo lietuvių, užmojęsio i bažnyčią įžangą, susikaupimą maldai bažnyčioje nedrumsčia bolševikinių litanijų ir kolchozinimo garbei giedamų antifonų balsai. Kad prie to jau prieita, iš daug ko galima spręsti. Neseniai per Vilniaus radiją Lietuvos kolūkiečiams įaidino vaizdelį iš kolchozų gyvenimo. Suglaustas urinėlės maždaug toks: Atvykusi kalėdoti kunigą „kolūkiečiai“ apibėria kolchozų gyvenimo dienų šviesumu. Kunigas kalbose dažnai bedamas plonais užgaulių sakinių dygliais įsitikina, savo laikymosi prieš kolchozinimą žioplumų ir išlenkia kolchozų garbei taurėlę, pasinerdamas į bendrą „kolūkiečių“ džiaugsmą.

Paryškinti galiama kelis brožuus imti iš paskutinių įvykių Lenkijoje,

kur neperseniai, kilus „tikinčiųjų“ spontaniškiems protestams, komunistai paglemžė i savo rankas katalikų „Caritas“ sąjungą. To maža, „Caritas“ reikalas sausio 30 d. Varšuvoj įvykusioj konferencijoje, dalyvaujant iš 8000 kunigų, per 1000, atvykusiems „kunigas - patriotas“ prelatas

Didesne sensacija pasinėšęs komjaunimo saskrydis Berlyne, kurin nuo šios savaitės pradžios pradėjo su važiuoti stalinjugendas ir „liaudies policija“.

Tačiau burmistras per radiją išpėjo tėvus, kad vaikų neleistų i komunistų sugalvotą avantiūrą, nes vakarinio sektoriuose demonstracijos nebus leistos. Tą pat patvirtino ir karo komendantai. Dabar be lieka laukti Sekminių ir pučo, nors komunistai jau trūbija taiką.

Is praėjusios savaitės žymesnių įvykių reikia suminėti žy-

mų pasisukimą Turkijos gyvenime. 27 metus Turkiją valdžiusi Ataturko sukurtoji liaudies partija, pralaimėjo paskutinius parlamento rinkimus demokratinei partijai, kuri teturi tiksliai 5 metus praktikos, bet iš 487 parlamento vietų gavo 434 ir šiomis dienomis prezidentu išrinko savo lyderį Dželal Bajarą, pakeitusį Inonų.

Jugoslavija tebestiprina santykius su vakarais. Užsienių reik. min. Kardelis pareiškė, kad Jugoslavija nori gerų santykių ir su Italija ir su Graikija. Su Graikija jau pasikeista atstovais. (k).

Sekminių dieną Lietuvoje po žydinčia obelele.

Komedija Stalino altorių kryptimi

„NL“ bendradarbio pranešimas iš Berlyno.

Lemparty išdėstė kolchozinės ateities naudą, žinoma, nepamiršo pagązdinti ir vakarų, „taiką ryjančių“ baubų. Vikaravimas, girdi, reikia vykdyti „gilias kitimo dvasioj“, dvasiško pareiga derinant su „darbo klasės“. Dvasiškiams pasižadėjus valdžios reikalavimus turėti pirmoj, o bažnytinis reikalas antroj vietoj, konferencija „vienbalsė“ rezoliucija pri-

tarė valdžios veiksmams, pavartotiems prieš „Caritas“.

Prieš Velykas, kuomet seimas svarstė „negyvos rankos turtų“ suvalstybinimo įstatymo projektą, milicija ir „bežpieka“ (lenkų geštapas) užėmė vienuolynus, vienuolius ir vienuoles kumštīm apstumdė. Pats vienuolynų užėmimas įvykdytas bažnyčios „naudai“ valstybės bažnyčių valdy-

toose plotuose įsteigs kolchozus ir sovchozus,

kurie gausimą derlių skirs. „bažnyčių fondų“. Kad valdžios bažnyčiai rodomo prielankumo tikrumu mulkinamieji nesusvyruotų, kat. „Caritas“ kooperatyvams švilptere įsakymą „pažangiam katalikų jaunimui Velykoms paruoš-

to maisto paketus, dėl kurių skonio, kad iš anksto seiles sukelus, Laubliano „Caritas“ vedėjas, „kunigas — patriotas“ Jan Mazur visai Lenkijai tenoru užtraukė: „Taip pasakiškai mūsų virtuvės niekuomet neprūpindavo“.

Trygve Lie kažka iš Maskvos atvežė

Jungtinių Tautų sekretoriaus vis dėlto pasimatė su Stalinu ir, grįždamas atgal, paslaptinai kalbasi Paryžiuje ir Londone. Kol kas apie Stalino pasiūlymus nieko nerašoma. Mažyt Stalinas pakepė „kaūkoki“ naują blefą.

KOMUNISTAI IŠVIEN SU FAŠISTAIS

Tai ne pirmas atsitikimas. Stalinas su Hitleriu buvo draugai. Dabar, kai vakarinio Berlyno burmistras Reuteris pasiūlė visuotinius rinkimus, rytinio Berlyno komendantas pulk. Jelizarovas parikalavo visų teisių ir naciams, kuriems Niurnbergo byloje jos buvo atimtos.

Jelizarovas Maskvos vardu reikalauja grąžinti naciams visas teises. Tai, žinoma, yra logiš-

„NEBETOLI TA VALANDA, KADA MASKOLIAI BUS IŠVARYTI IŠ VISŲ OKUPUOTŲ KRAŠTŲ. . .

Washington, (LAIC) — Gegužės 8 — 10 d. Washingtonė įvyko Tarptautinės Valstiečių Sąjungos (International Peasant Union) Kongresas. Si organizacija buvo atkurta naujose sąlygose tremtyje 1947 m. Europoje ji veikė jau prieškariniais laikais, vadovaujama tokių tarptautinio valstiečių sąjungos pionierių, kaip A. Svehla — Čekoslovakijos, Alezandras Stambolijski — Bulgarijos, Stepanas Radič — Kroatijos ir kt. Lietuva tuomet irgi buvo T. V. S. narys. Kongrese Prahoje Lietuvos Valstiečių Jaudininkų Sąjungą atstovavo Prof. Dr. Jurgis Kriščiūnas.

Atsisteigdamas tremtyje T. V. S. taip nusakė svarbiausius savo uždavinius:

1. Apjungti valstiečių sąjungas įvairiuose kraštuose; 2. Įgyvendinti tarptautinę demokratinių frontų prieš tarptautinę Komunistų konspiraciją ir pagelbėti ją nugalėti. 3. Iškovoti laisvę savo tautoms; 4. Padėti pagrindus broliškam bendradarbiavimui Jungtinių Europos Valstybių rėmuose.

Šiuo metu Tarptautinę Valstiečių Sąjungą sudaro 10 tautų, valstiečių partijų (ar sąjungų) atstovai: Rumunų — Grigore N. Bazesti, Bulgarij — Dr. George M. Dimitrov, Serbij — Dr. Milan Gavrilovich, Kroatų — Dr. Vladko Maczek, Čekų — Dr. Joseph Černý, Slovakių — Dr. Fedar Hodža, Vengrų — Ferenc Nagy, Lenkų — Stanislaw Mikolajczyk, lietuvių — Dr. Kazys Grinius, Estų — Johannes Sikar. Pirmininkas yra S. Mikolajczyk, gen. sekr. Dr. G. Dimitrov.

Šis buvo antras metinis T. V. S. Kongresas; jame dalyvavo apskiai delegatų ir svečių iš visų atstovaujamy tautybių. Lietuvių delegaciją sudarė: nuolatiniai Dr. K. Grinius pavaduotojai T.

V. S. Centro Komitete — A. Devenienė ir Dr. J. Pajaujis, be to Dr. M. M. Devenis ir K. Škirpa; Kaip svečiai dalyvavo prof. Dr. K. Pakštas ir prof. V. Stanka. Kongresą atklankė taip pat Lietuvos įgaliotas ministras Washingtonė P. Zadeikis.

Iš vadovybės — prezidento ir generalinio sekretoriaus — pranešimų pažymėtini šie darbai: T. V. S-ga aktyviai dalyvavo, pasiūsdama savo delegatus Europos Sąjungos Kongresan Briuselyje 1949 m. vasario m. ir ten jos delegatų pastangomis buvo priimta rezoliucija, palanki tautoms už geležinės uždangos. T. V. S-ga iteikė trečią memorandumą J. T. O. Generalinei Asamblėjai, kuriame faktais ir skaičiais išdėstė Sovietų teroro veiksmus pavergtuose kraštuose. Jame išdėstytais faktais buvo plačiai pasinaudoti įvairių komisijų diskusijose, demaskuojant Sovietus ir jų satelitus.

Einant svikinimams, prof. K. Pakštas pasakė karštą ir išpūdingą kalbą, kuri atkreipė visų dėmesį.

Lietuvių delegacijos vardu kalbėjo A. Devenienė anglų ir lietuvių kalba. delegatų kalbos buvo rekorduojamos ir vėliau transliuojamos per Mutual Broadcasting System. Antrąją Kongreso dieną i T. V. Sąjungos būstinę atvyko Voice of America Washingtono studijos vedėjas ir visų dalyvavusių tautų delegatų gavo įkalbėti i ploktele savoreiškimus, kurie vėliau bus transliuojami Voice of America programose i anapus geležinės uždangos.

Lietuvių delegacijos vardu jer Voice of America kalbėjo dr. Juozas Pajaujis.

Daugiausia diskutuota buvo „Affairs“, ypačiai tas punktas, kuriame kalbama apie Jungtinių Tautų Organizaciją. Tas ir suprantama, nes visoms Rytų Europos tautoms J. T. O. netik ką nieko nepadėjo, bet dar tartum sankcionavo jų pavergimą Kremlui, priimdami i savo tarpą Maskvos pastatytus agentus, kaip tų tautų atstovus (Čekoslovakija, Lenkija). Todėl kai kurių delegatų, kaip štai prof. Pope (rumunų) nuomone, dabartinės struktūros JTO yra naudingesnė Sovietams, kaip propagandos platforma, negu demokratiniams pasauliui. TVS-gos Kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje, išreikšdamas pasitikejimą Jungt. Tautų idėją, reikalauja patobulinti Chartiją (čarterį) ir organizacijos struktūrą,

aprežiant veto ir priimant nariais tik valstybes, kuriose gerbiamos elementarinės žmogaus teisės, kaip jos nusakytos „Žmogaus Teisių Chartijoje“.

Ateities Rytų Europos susitvarkymui svarbus yra Kongreso nutarimas įsteigti pastovią komisiją, kuri studijuotų ir paruoštų planą būsimai Rytų Europos federacijai, įeinančiai nariu i Jungtinę Europą.

Užbaigiant Kongresą svarbiausias kalbetojas buvo Mark F. Eh. Ethridge, Louisville Journal leidėjas ir Associated Press viceprezidentas. Savo šiltoje kalboje jis pažadėjo Amerikos spaudos ir visuomenės paramą Tarptautinės Valstiečių Sąjungos darbui ir užsitotai žino, kad tai „Stalinas brėžtiems tikslams.“ (Nukelta i 8 pusl.)

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$4.00 Canada \$4.00
Užsieny \$4.50 Other Countries \$4.50
Australijoje \$5.00 Australia \$5.00
Skelbimai pagal susitarimą. Paieškojimų kaina \$ 1.00.
Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Del tulų nesklandumų

Tebekalbame apie Kanados Organizacinį Komitetą. Ten Lietuvių Bendruomenės organizavimą, kuris ligšiol dar turi tulų, nors ir nežymių, nesklandumų.

Seniai jau apie tai rašoma ir kalbama. Atrodo, kad jau ta mintis galėjo išryškėti ir subręsti. Taip ir yra didžiuliojo se lietuvių centruose, kur organizacijos eiga yra visiškai rimta, logiška ir reali. Čia ir susidarė Apylinkės Laikiniji Organizaciniai Komitetai, ir, malonu konstatuoti, viskas pa sižymi tvarka ir darnumu.

Taip gi daugelyje ir mažesnių lietuvių centrų labai gražiai tvarkomasi. Net gi ten, kur anksčiau buvo tulo nesutarimo, jau susitvarkyta ir nueita rimtu Bendruomenės keliu. Tai yra labai gražu.

Deja, keliose vietose įvyko „užsikirtimų“ ir reikalai nejudą iš vietos. Tiesa, tokių vietų nedaug. Bet terminui, balandžio 30 d., sukakus, jos dar ne pajudėjo.

O taip viskas paprasta. Ten, kur yra dvi, trys ar kelios organizacijos, valdybos siūnčia po vieną ar po du atstovus, ir jie sudaro Apylinkės Laikiniį

Organizacinį Komitetą. Ten, kur nėra likti viena organizacija, jos valdyba pati suformuoja tą komitetą. Ir viskas.

Dabargi tose nesklandumų vietose šaukiami net po kelis kartus visuotiniai susirinkimai, varginami žmonės ir tikslas nepasiekiamas. Todėl Centrinis KLB - LOKas dar kartą kreipiasi į visus Kanados lietuvių Apylinkės Laikiniuosius Organizacinius Komitetus, kurie ligšiol dar neįstengė sudaryti ALOKų, paskubinti tai padaryti, kad visi eitume drauge.

Yra dar vienas ypatingas nesklandumas, kurį sudaro „progresyviųjų“ maišatis. Viena ar dvi vietovės ar organizacijos „kol kas“ pasilieka „neutralios“. Tiems „neutraliems“ galima priminti praėjusio karo metu fašistinių bei nacistinių organizacijų likimą. Neutralumu niekas šiais laikais neprisiims, nes „neutralumo“ sąvoka dabar yra jau visiems žinoma.

Todėl visi tautiečiai kviečiami į bendrą tautinį darbą ir tuo jau patvarkyti nesklandumai. J. Kardelis.

KLB - LOKo 1950 M. GEGUŽES MĖN. 19 D. POSĖDIS.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas 1950 m. gegužės mėn. 19 d. „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje susipažino su Windsor, Ont., lietuvių susirinkimo protokolu ir Apylinkės Laikinojo Organizacinio komiteto sudarymu ir jį patvirtino. Taipgi patvirtino Norandos - Rouyn, P. Q. ir Hamiltono, Ont., Apylinkių Laikinius organizacinius Komitetus.

St. Catharines, Ont., ir Londonui, Ont., parašyti raštai, kad jų Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komiteta sudaryti ne pagal „Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkių Laikinių Organizacinių Komitetų sudarymo taisykles“, prašoma laikytis visiemis bendros tvarkos ir persiorganizuoti pagal nustatytas taisykles.

Atsakant į Baltų Federacijos pirmininko Generalinio Lietuvos Konsulo Vytauto Gylis pranešimą, kad Baltų Federacija persiorganizuoja, pranešti, kad Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinią Organizaciją

cinį Komitetą Baltų Federacijos atstovaus Toronto Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas, kuriam siunčiamas įgaliojimas ir kuris prašomas atstovauti.

Atsižvelgiant į kelis faktus, kad keliose vietose Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai sudaryti ne pagal „Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkių Laikinių Organizacinių Komitetų sudarymo taisykles“ ir, be to, kad Laikinių Organizacinių Komitetų sudarymas neįvykdytas nustatytu terminu, nutarta išleisti apylinkraštį, kuriuo būtų atkreiptas visų Kanados lietuvių ir jų organizacijų dėmesys į trūkumus ir prašyti juo greičiau organizuotis.

KLB - LOK nuoširdžiai dėkoja už prisijungusios organizacijos reikalams piniginius įnašus: Timmins ALOKui už \$ 20, Norandos - Rouyn — už \$ 10 ir Wellando — už \$ 5.

Sekantis KLB - LOKo posėdis pavesta sušaukti Prezidiumui. KLB - LOK.

Kanados mokesčiai

Ministerio baudos.

Be anksčiau minėtų palūkanų baudų, ministeris gali uždėti dar sekancias baudas pagal nusikaltimo didumą:

Praleidus mokesčių grąžinimui blanko įteikimo terminą, bauda dedama nuo nepilnai su mokėtų mokesčių nuo pasibaigimo grąžinimo termino. Jei gromokėtų mokesčių yra mažiau negu \$ 10.000.—, tai baudos dedama 5% už nesumokėtus mokesčius, bet jeigu mokesčiai viršija \$ 10.000.—, tai bauda yra \$ 500.—.

Jeigu asmuo į savo pajamų mokesčių grąžinimo blanką neįrašė kai kurių sumų, kaip dividendų, nuopinigių, palūkanų, tantjemų ar kitų pajamų, yra baudžiamas už praleistas pajamas. Bauda yra dedama 1% už nepilnai į grąžinimo blanką įtrauktas pajamas, bet bauda būna nemažesnė \$ 25.— ir nedidesnė \$ 100.—. Individualinėms (ne biznio) praleistoms pajamoms ministeris gali

uždėti mažesnę baudą negu \$ 25.—.

Už nepadavimą grąžinimui blankų verslovės, patekusios bankrotan, praleidėjas, likvidatorius, globėjas, gavėjas, patikėtinis, agentas ar kitas asmuo, už pajamas, gautas iš kitų asmenų ar administruojamas virš išvardintų tokio valdininko, baudžiama \$ 10.— už kiekvieną išpareigojimų neįpildymo dieną, bet ne daugiau \$ 50.—.

Pajamų mokesčių įstatymas reikalauja 1949 metams užpildyti informacinį grąžinimui blanką, (daugiausia pajamoms iš biznio ir kapitalo), kurio neįpildžius baudžiama \$ 10.— už kiekvieną išpareigojimų neįpildymo dieną, bet ne daugiau \$ 250.—.

Kiekvienas darbdavys, mokėdamas atlyginimus, privalo pagal įstatymą sulaukyti mokesčių ir įnešti per 7 dienas į valdžios įstaigą užpildydamas formą T. D. 1. Neįteikus nustatytu

Istorinių įvykių prisiminimai.

Artinasi didžiosios Lietuvos nelaimės dienos

Breštant Antram Pasauliniam karui, 1939 m. gegužės 3 d. SSRS užsienio reikalų komisaras Litvinovas staiga buvo pakeistas Molotovu, kuris tęsė jau Litvinovo pradėtus su Vakarais derybas, užkliuvusias už Pabaltijo valstybių.

Tuometinis Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Bonnet dėl tų derybų rašo: „Debatu dėl Baltijos valstybių ėjo toliau su Molotovu. Mums būdavo kartais sakoma, ko mes taip ilgai ginčijamės dėl Baltijos valstybių, o ne sviedžiam jų per tvorą. Tėbūnie mums atleistu, bet anuo metu dar nebuvo išrašyta ir priimta tokia patogi „geležinė uždanga“, ir mes tebekovojom bandydami apginti mažųjų tautų nepriklausomybę nuo bet kurios hegemonijos“.

Jau po šio karo, 1946 m. liepos 13 d. Prancūzijos konstitucinio premjeras Daladier dėl to priminė: „1939 m. birželio 2 d. susitarimas (su Maskva. Red.) esminiais punktais buvo pasiektas, tačiau pasirašymas buvo nustumtas dėl naujų rusų reikalavimų Baltijos valstybių atžvilgiu. Rusija norėjo, kad ji būtų pripažinta Baltijos valstybių globėja nors pastarosios to ir nenorint“.

Dėl to pačio reikalo Anglijos užsienio reikalų ministeris Halifax, rašydamas Prancūzijos užsienio reikalų ministeriui, taip pasakė: „Mes priėjome prie tokio taško, kada aiškiai nebegalima toliau laikyti metodo — priimti kiekvieną naują Sovietų pateiktą reikalavimą. Mes gavome reika-

lavimą, kad sutartis turi apimti Baltijos kraštus...“

Ir kai galų gale visais svarbiausiais klausimais Maskva susitarė su Londonu ir Paryžium, Maskva... susitarė su Hitleriu, ir prasidėjo karas.

1940 metų karo eigoje brenėdo nauji ir nauji įvykiai, kurie artino tragiškuosius Pabaltijo valstybių įvykius. Visi svarbieji žingsniai Pabaltijo atžvilgiu buvo nukreipti visų pirma prieš Lietuvą, nes likvidavus Lietuvą, kitos Pabaltijo valstybės jau savaime lieka atkirstos nuo vakarų ir tuo pačiu atsiduria Rusijos „globoje“.

Kaip jau žinoma, 1939 m. spalio mėn. 10 d. Maskvoje buvo pasirašytas Sovietų Sąjungos „Draugingumo ir savitarpinės pagalbos paktas“ su Lietuva. „Saugumo sumetimais“ Lietuvon buvo įvestos SSRS raudonosios armijos įgulos. Na, pradžioje iš paviršiaus atrodė, viskas tvarkoje. Tačiau 1940 m. gegužės mėn. 26 d. iš Maskvos atėjo neramos žinios, kad Molotovas išsikvietęs pas save Lietuvos atstovą dr. L. Natkevičių ir jam ėmęs kaltinti Lietuvos vyriausybę dėl pakto laužymo ir Sovietų karių dingimo iš jų bazių Lietuvoje. Tai buvo visai nelaukta, nes nieko ligol nebuvo girdėta apie jokių dingimus. Ir dėl to Lietuvai negalėjo būti kalta, nes ji ne tikai lojaliai, bet tiesiog skrupulingai vykdė sutartį, žinodama, kad dabar reikia būti ypatingai stropiai ir akyliai. Bet... kai einama principu: „Tu kal-

tas todėl, kad aš tave noru susti“, žinoma, kaltinimų galima prigalvoti, nes „Kas mušti nori — lazda visuomet randa“. Ir štai gegužės 29 d. Lietuvos telegramų agentūra „Ela“ paskelbė visą tautą sujaudinusį pranešimą:

„Paskutiniu laiku įvyko tam tikras skaičius įvykių, kad dingdavo kariai iš Sovietų įgultų, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, pagal Sovietų S-gos ir Lietuvos tarpusavinės pagalbos paktą. Duomenys, kuriuos turi Užsienio Reikalų Liaudies Komisaratas rodo, kad tie dingimai buvo organizuojami kai kurių asmenų, esančių Lietuvos Vyriausybės organų globoje. Tokiu būdu Šmargoniec, Raudonosios armijos kareivis, tankų brigados šoferis, š. m. gegužės 18 d. dingo iš savo vietos ir sugrįžęs 26 d. Šmargoniec pranešė vadovybei, kad gegužės 18 d. jis buvo pamatas ir nugabentas į nepažįstamus namus, ten buvo uždarytas ir rūsį, kur išbuvo 7 dienas. Per kelias dienas Šmargoniec negavo nei vandens, nei maisto. Pagrobėjai jėga, grasindami nušauti, stengėsi išgauti iš jo žinių apie tankų brigados padėtį ir apginklavimą. Gegužės 25 d. Šmargoniec užrištomis akimis buvo atgabentas į miesto apylinkes ir paleistas. Raudonosios armijos kareivis, tos pat brigados šoferis Pisarev dingo gegužės 24 d. vakare, jam esant brigados sunkvežimio parke, jis buvo užpultas 6 asmenų. Užpuolikai jį sučiupo, uždengė jam galvą maišu, nusigabeno jį nežinoma kryptimi

ir padėjo į rūsį, kur jis išbuvo 3 dienas be vandens ir be maisto. Pagrobėjai, pavartodami prievartą, kvotė Pisarev apie tankų brigados padėtį, ypatinai domėdamiesi vieta, kur ta brigada turi būti perkelta.

Pisarev'ui pavyko pabėgti per vandentiekio vamzdį. Abiejų raudonarmiečių — Šmargoniec ir Pisarev padėtis, — jie yra labai išvarginti ir sumenkę — rodo, kad jiems tekę iškęsti alkio. Be to, kitas įvykis buvo su kariu Butajevu, dingusiu iš kario vietoje š. m. vasario mėnesį. Atsakydami į Sovietų vadovybės reikalavimą surasti Butajevą, lietuvių valdžios organai Vilniuje pranešė, kad gegužės 12 d. Butajėvas nusišovė, mėginant jį susti. Ta proga lietuvių valdžios organai pranešė, kad mirtis įvyko po revolverio šūvio į burną, tuo tarpu per kūno apžiūrėjimą buvo įrodyta, kad žaizda buvo širdies srityje. Visi eilė kitų oficialių lietuvių asmenų pareiškimų taip pat prieštaravo. Įvyko dar du atsitikimai, kada dingo sovietų kariai Lietuvoje. Š. m. gegužės 25 d. Užsienio reikalų liaudies komisar Molotovas per Lietuvos Respublikos ministrą Maskvoje Natkevičių Sovietų vyriausybės vardu padarė pareiškimą Lietuvos vyriausybei, nurodydamas, kad Sovietų S-gos vyriausybė laiko tokią Lietuvos organų laikymąsi provokacija Sovietų S-gos atžvilgiu, galinčia turėti rimtų pasekmių. Sovietų vyriausybė pareikalavo, kad Lietuvos vyriausybė tuoju imtųsi priemonių padaryti galą tokiems provokaciniams aktams ir kad tuoju imtųsi ieškoti dingusių sovietų karių. Sovietų vyriausybė pareiškė viltį, kad Lietuvos vyriausybė priims jos pasiūlymus ir nevers jos imtis kitokių priemonių“. Taip grasino SS RS.

Lietuvos vyriausybė tuoju sudarė tam reikalui tirti komisiją su pačiu Teisingumo ministru prof. Antanu Tamošaičiu prišaky. Komisiją stropiausiai būdu pradėjo tyrinėti.

Tuo tarpu vakarų Europoje vyko karas, kuris buvo atsidūręs tuloje persilaužimo stadijoje. JAV prezidentas Ruzveltas bandė panaudoti savo taikos iniciatyvą ir pasiuntė per valstybes savo ypatingą įgaliotinį Crippsą, kurio keliuon į Maskvą susilaukė ypatingo susidomėjimo. Dėl to Hitlerio atstovas Maskvoje gegužės 29 d. Berlynui pranešė, kad Sovietų vyriausybė sutiko su Crippso atvykimu, tačiau Maskva tebelieka ištikima Berlynui ir Stalinas Hitleri laiko savo mialiausiu draugu. Dėl Maskvos, Berlynas galės būti ramus. (b. d.)

JUOKDARIAI...

18, ne 22.

Sovietinė valdžia buvo įsakiusi Lietuvos kolchozininkams taip vesti kiauliu ūkį, kad „motininės“ kiaulės vestų po 22 paršeliu. Kiaulšėrės ir pažadus padarė, kad išaugins po 22 paršeliu iš vienos „motininės“ kiaulės. Deja, nepadėjo nei pargarsėjės „gamtos pertvarkytos“ Lysenko, nei kt. Mičiūrinio mokiniai, nes „Tarybų Lietuva paveiksluose“ skelbia, kad Kėdainių „Aušros“ kolūkio „Gražuolė“ teatsivedė tikiai 18 paršų... Kur gi dar Stalino garbei paskirtieji?

Apie bendrakeleivius.

„Vilnis“ rašo apie ispanų poitiko Alverz del Vayo knygą, kurioje šis socialistas, pasiako už bendrą kelią su komunistais. Žinoma, „Vilniai“ tas labai patinka.

Bet „Vilnis“ girdama tą politinį neišmanėlį, nepasako, kad būdėli „evangelijai“. Jis aiškiai deka to „bendro kelio“ Ispanijoje demokratija praleimėjo ir pasisodino ant sprando diktatorių Franco, ir apasako, kad dėl Vayo sutinka būti komunistų bendrakeleiviui, bet ar komunistai sutinka būti socialistų bendrakeleiviais? Juk tik

vienu komunistų partija yra „neklaidinga“, socialistai jai juk „socialpardavikai“? Tai koks čia gali būti bendras kelias?

Penicilinacija...

Vilniškė „Tiesa“ giriasi, kad Sovietuose dabar esą naujausių vaistų, be ko kita ir „tarybinio penicilino“.

Tikime, kad taip ir yra. Nes Estijos „prezidentas“ jau gavo tarybinio penicilino ir iš „prezidento“ kėdės išvirto. Penicilinoja jau ir Latvijos „valdžia“. „Penicilinacija“ tuoju patirs ir Lietuvos „valdžia“. Juk reikia gi naujus „tarybinius“ vaistus išbandyti... Nors mūsų kalboje tai vadinama suprantamiau — valymu.

„Dekanas“ — agentas.

Yra toks „raudonasis dekanas“, kuris skelbia Maskvos budėli „evangeliją“. Jis aiškiai deka to „bendro kelio“ Ispanijoje demokratija praleimėjo ir pasisodino ant sprando diktatorių Franco, ir apasako, kad dėl Vayo sutinka būti komunistų bendrakeleiviui, bet ar komunistai sutinka būti socialistų bendrakeleiviais? Juk tik

Mandrapypkis.

Apie pasaulio lietuviybės cetrus

RAŠO BRONYS RAILA

Antra straipsnio dalis.

Tolimuosiuose žemynuose ir salose

Prieš daugiau nei pusimtį metų senųjų išeivių bei avantiūnistų pramintais keliais mūsų tautos vaikai iandien yra pasklidę tolimiausiuose pasaulio užkampiuose, įeigu lietuviybės centrą, kaip savaime suprantama, laikome Nemuno — Neries baseina.

Skaiciaus atžvilgiu antroje Vijoje turėtų eiti Pietų Amerikos lietuviai. Jausminiu požiūriu gal tyresni lietuviai už šiaurinės Amerikos, nes daugumoje išvykę jau iš nepriklausomos Lietuvos, tačiau dėl tam tikrų objektyvių sąlygų sugebėję išplėtoti tik silpną tautinę veiklą. Išsiskirstę po atskiras valstybes, stings šveicuomenės ir daugiau pasiturinčio sluogsnio, daugelis ilgai nešiojosi pagieža motinai Tėvynei. Gaila, kad i Pietų Amerikos kraštuose tegalėjo atvykti tik visai mažas naujųjų politinių emigrantų skaičius dabar, bet jų vaidmuo bus neabejotinai teigiamas. Šalia Argentinos, Brazilijos bei Urugvajaus, ten kuriasi maži lietuviški centrai: Venesueloje ir Kolumbijoje.

Senieji Kanados lietuviai sa vaimingos veiklos negalėjo parodyti. Tačiau dabartinė lietuviškoji emigracija Kanadoje yra labai įdomi ir kupina sveikiausios dinamikos. Tik ji persveria ir nurungė boiševikinių išgamų dominaciją. Ji, man dingojas, išryškins ilgai nui tyresnį ir aštresnį lietuviškąjį veikimą, negu daug didesnės lietuvių masės Jungtinėse Valstybėse, kur nedermė tarp „piliečių“ ir „nepiliečių“, pasiliks nebenušalinama. Kanados grupė yra jauna ir bent fiziškai rinktine. Jei romėnai neklydo sakydami, kad sveikame kūne, sveika siela, tai Kanados c-tras turi duomenų pralenkti kitus. Bet gal romėnai klydo?... Už metų kitų tai paaiskės. Ir kurios bacilos pasirodys gaiviausios: ar tos, kurioms Roma orientacijos taškas, ar tos, kurioms Vilnius?...

Man neskamba paradoksas, kad skaidriausiai Tėvyne atrodo tam, kuris yra nuo jos toliausiai... Ir todėl gūdi ir šventa nostalgija karščiausiai sklis iš tolimosios Australijos lietuviybės. Jie grįš i tėvynę greičiau už daugelį tų, kurie nuo jos šiandien tėra tik pusiauakelėje. Vos keli tūkčiai, o jie tuoj sukūrė net 3 laikraštėlius, geriausiai platina knygas ir atėityje jų išleis. Jie yra

stipriausios šilkinės nutautinimo prosijos objektu, ketvirčį savo spaudos puslapių jie priversti leisti nelietuviškai (savotiška demokratija...), bet todėl jie stipriausiai laikysis, ir tikroji, ne vien propagandinė lietuvių tautos rezistencija ten ras daugiausia supratimo ir aukų.

Lietuviai Europoje pasitiekia geriausiam postovyje. Jie bėgo iš jos, bet paklausk šiandien kiekvieną, ir jis atsakys, kad grįžimas i Europą tai jo švenčiausia ir paskutinė svajonė. Tik du centrai tegalėjo būti sukurti Europoje, tai — Vokietijoje ir Anglijoje. Rusens liepsnelės, kai kada ištrykš kibirkštys Švedijoje, Prancūzijoje, Italijoje... Apie kitas vietas, kaip Belgiją, Daniją, Austriją, net Šveicariją, bks tik pagrįstai kartūs astiminimai. Bet Vokietijos centras yra pavojuje, kad neliktų tik nuodeguliai, kaip po čigonų prakeliavimo. Liks seneliai ir ligonys, ir... pakeisromėnų išmintį nauju šūkiu: silpniausiam kūne nuostabiausia siela! Liks Mažosios Lietuvos vaikų tūkstančiai — tie aukos tarptautinio banditizmo, ir cinikiškosios „tarptautinės tautos“, ir pagaliau mūsų partininkų nachališkumo. Dabar jau lieja dėj mažlietuvių krokodilo ašaras net tie, kurie stūmė juos nuo solidaraus politinio veikimo savo meto veiklose lietuviškos institucijose ir palikdavo už durų, šalpos trupinius barstant. Keli partininkai persekioja ir grąšina „ekskomunikuoti“ net vienintelį Vokietijoje likusį lietuvišką laikraštį... Bet Anglijos lietuviybės centras bus pastovus ir vienas iš svarbiausių po Amerikos.

Taip pat fiziškai rinktine grupė, labai „vyriška“ (deja, labiau vis tik veislne prasme...), tačiau jėmusi kelioliką be galo idealistinių ir dinaminį asmenybių, kurios švyturiu švies ir, aš tikiu, sugebės pasiekti to, kad keli tūkstančiai lietuvių čia atėityje mažiau domėsis vedybų biurais ir kitomis vegetatyvinėmis žmogaus kūno problemomis, kiek jautrios jos bebūti, o daugiau klausimu, kaip „apsivesti“ su lietuvių rezistencija ir kaip greičiau atvauduoti Lietuvos moteris nuo mongolų.

Tegu nudžiūsta mano dešinė...

Sąžinė man neleidžia kitokiais mastais vertinti lietuviybės užsienuosei, kaip tik tuo vieninteliu — ne geresniu „įsikūrimo sąlygų“ suradimas, ne su sidarymas sentimentalų „so-

cialinio bendravimo tarpusavyje“ galimybių laikui užmušti, o lietuviškos dvasios ir valstybės laisvės idėjos budrumas, aukojant viską, kas ką išgali mūsų tautinei rezistencijai su jos plieniniu tikslu — Tėvyinės išvadavimu ir valstybės atstatymu. Pavieniams asmenims tegu būna gerai, bet mums negali būti joks idealas ko geresnis bei riebesnis emigrantų įsikūrimas ir... jų pražudymas Lietuvai. Nes galų galiausiai, tėra vienas vienintelis lietuviybės centras, visų pasaulio „lietuvių“ pagrindas, drauge versmė, iš kurios upeliai išsiliesia, ir drauge okeanas, i kurį tos upės privalo subėgti, tai — amžinoji Lietuva. Kiek tam centrui bus padaryta, tiek tėra reikšmingi visi kiti lietuviybės centrai pasaulio užkampiuose šiuo metu, per būsimąjį pasaulinį karą ir dar koks dešimt metų po jo. O paskui pamatysime...

Mūsų laikraščiuose mirga projektai ir rezoliucijos, kokiais planais ir metodais reikėtų organizuoti pasaulio lietuvių bendruomenę, kokios įstai gos turėtų įsikurti ir tt. Tai nėra bloga, jei tik tas visas burtininko lazdelės pamojimu atsistotų. Bet man atrodo, kad tuo mes tik papildom savo silpną planais organizacijos dėl organizacijos, ir tai bus pats didžiausias energijos švaistymas. Ar ne geriau būtų pasistatyti tik nedaugelį ir visai nepamių uždavinių, kurie įvykdytų mūsų pastangų santarvę? Sukurkime ir išlaikykime gerus laikraščius, knygų leidyklas, ir turėsime „affidavit of support“ imigracijai i Lietuvą... Tai pirmasis konkretus veiksmas.

Per tūkstančius metų žydų nacionaliniuose raštuose jie šaukė: — Tegu nudžiūsta mano dešinė, įeigu užmiršiu tave, o Jeruzale!... Ir jie jau turi savo Jeruzalę, po kavų ir kančių, ne ką menkesnių, negu mūsų.

Ir mes juk šauksime, neskaitydami dienų, nei metų: — Tegu nudžiūsta mūsų dešinė, te gu mūsų kūnai pavirsta akmenimis, tegu prakeikia mus tie, kurie mirė už mūsų laisvę ir garbę, įeigu užmiršime tave, o Vilniau!...

Ir kam tokie žodžiai, atrodo, patetika, uždarykime juos greičiau i karčiamas, i „piliečių klubus“, i „garbės komitetus“, i kitas nesuskaitomas emigrantų laiko užmušimo draugijas, kad neužsikrėstume lietuviybės mirimo maru... Los Angeles, 1950. V. 7.

BERŽŲ ALėja PRIE NEMUNO BIRSTONO KURORTE LIETUVOJE.

Pavergtoje Lietuvoje

NAIKINAMA VISKAS, KAS PRIMENA MŪSŲ PRAEITĮ

Naujais duomenimis, Lietuvoje busiā panaikinti apskrīčiai, nes jų nėra ištandieninėje Rusijoje. Jų vietoje įsteigiami rajonai. Miestų, valsčių ir apskrīčių savivaldybės taip pat panaikinamos. Kolchozai priklaūsiai tiesiogiai rajonų vadovybėms — valsčių klausimas tuo savaime atpulsias. Naujųjų rajonų vadovais jau nesą vietiniai Lietuvos žmonės, kad ir bolševikai, bet iš Rusijos atgabenti NKVD-istai ir kiti partijai ištikimi rusai, kurie veiksiai igoliotinių titulu. Visos žymės ministerijos turėsiančios savo atstovus rajonuose. Tokiu būdu Lietuva susilauks i pereinamąjį pabaigoje ir šių metų pradžioje labai didelio rusiškų valdininkų ir „specialistų“ antplūdžio. I Rygą atvykę 240 igoliotinių, kurie prižiūrėsia „plano vykdymą“.

Visos ligiolinės Lietuvos TSR ministerijos, kurios popieriuje dar turėjo šiojų tokių nepriklausomumą, automatiškai jų nustoja ir tampa panašiu Maskvos ministerijų filijomis. Šis didelis administracinis patvarkymas reiškia ne ką kitą, kaip tik dar griežtesnės Maskvos priemonės Baltijos valstybių sovietinimo reikaluose.

Daugelis iš to daro išvadas, kad Maskva pagriežtinsianti savo politiką ir kituose okupuotose kraštuose — Lenkijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje, Cekoslovakijoje. Naujieji Maskvos metodai,

esą, pirmiausia išmėginami ant Pabaltijo žmonių, po šių „patyrimų“ jie perkeliama toliau i Vakarus. (AL).

ATĖMĖ GRŪDUS

„Tiesa“ 283 Nr. paskelbė to kio turinio telegramą: „Maskva, Kremlius. TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui draugui Josifui Visarionovičiui Staliniui.

„Džiaugiamės pranešdami jums, brangusis draugas Stalini, kad Lietuvos TSR kolūkiniai, tarybiniai ūkiai ir valstybių ūkiai pristatė valstybei viršum plano 1 milijoną 121 tūkstantį pūdų grūdų ir prieš laiką įvykdė valstybinius bulvių, kailių žaliavų paruošos planus.

Grūdai, bulvės, vilna ir kailių žaliava valstybei tebepristatomi.

Pasirašė Lietuvos KP(b) CK sekretorius A. Sniečkus, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas M. Gedvilas, TSRS Paruošų m-jos igoliotinis A. Andriejevas, LTSR Žemės ūkio ministras K. Liaudis, LT SR Tarybinių ūkių ministras V. Augustinaitis“.

Kiek grūdų ir kitų gėrybių iš skurstančių Lietuvos žmonių išplėsta „pagal planą“, telegramoje neminima.

NAIKINS VIENKIEMIUS

Nors Lietuvos žemė žymia dalimi ir sulkolchozinta, tačiau iki šiol beveik visi ūkininkai, kad ir priklausė kolchozams, tebegyveno savo ūkiuose, žinoma, įeigu nebuvo iš jų išva-

ryti. Šiuo gi metu tarybinė spauda svarsto reikalą panaikinti vienkiemus (viensėdžius) kaip netinkamą jų reikalams gyvenimo formą suvarant ūkininkus drauge su trobomis vėl i kaimus, kur bolševikų partija galėsianti juos stropiau kontroliuoti ir „šviesiti“. Šiam reikalui jau sudaryta specialios komisijos, o anks tyvą pavasarį ūkininkai su trobesiais varomi i kolchozų centrus.

KLUBO VIETOJE — PERYKLA

Vilkijos tarybinio ūkio Kretkampio skyriuje buvo įruošta skaitykla — drauge ir komunistų raudonasis kampelis. Kadangi kolchozininkai nemėgdavo čia lankytis, praktiškasis ūkvedys, manydamas geriau padarysias, įeigu panaudos praktiškam reikalui, įrėngė ten vištų peryklą. Partija dėl šio žygio griežtai išpėjo direktorių Sidorkiną ir po to ten, kur vištos perėjo, vėl sugabenti iš palėpės rusišką dievą...

DAILININKAI KURIA DIEVUS

Kiekvienas Lietuvos TSR dailininkas yra verčiamas ku nors atžymėti savo prisidėjimą prie Stalino pagerbimo jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Taip skulptorius P. Vaivada nulipdė didžiulį Stalino biustą. J. Mikėnas, P. Rimša, V. Kėdainis ir kiti pagamino Stalino garbei jubiliejinį medalį. Visi dailininkai savo darbus, su kurtus Stalino šlovei, turi su nešti i specialią parodą.

Dar apie DP problema Kanadoje

Anglų kalba spausdinamus laikraščius ir žurnalus skaitančiam kartkartėmis tenka rasti straipsnius, kuriuose nagrinėja mi klausimai liečią DP bendrai arba vieną kurią tautą, kuri priklausančiai dabar atvyksta (ar atvyko) i Kanadą. Daug galvų — daug nuomonių. Kartais tik pavieniai asmenys ieško mumyse blogų ar gerų sąvybių; vienas mas užjaucia, kiti esame smerkiami. Pagaliau, DP's užkliuvo ant kabliuko, kaip žuvis, atnešusios bedarbę. Tai daugumas iš mūsų galėjo išgirsti darbovietėje, važiuojant i darbą ar bet kurioje vietoje, kur bent du kanadiečiai, prieš DP's nusistatę, vedė pašnekesį. Darbo unioms nepriklausantieji aiškino, (norėdami paslėpti savo tikrus tikslus) kad tik DP's esą kalti, jog kaip kuriose Kanados vietose dar ir dabar nėra suorganizuotos vieningos unijos. Tuo reikalu Timmins'o vardas dažnai linksniuojamas. Bet dažnai patys kanadiečiai tokį „mokslinių“ pamoką, jam paaiškindami, jog Timmins'o apylinkėje darbininkai tik todėl nesudarą vieningos unijos, jog ten esą nemažas skaičius aukso kasyklų, priklausiančių ne vienai bendrovei, bet daugeliui, o ten, kur daug dievų, tai ir religija nesanti stipri. Faktas! Tuo tarpu, kaip pav., Sudburyje, nežiu-

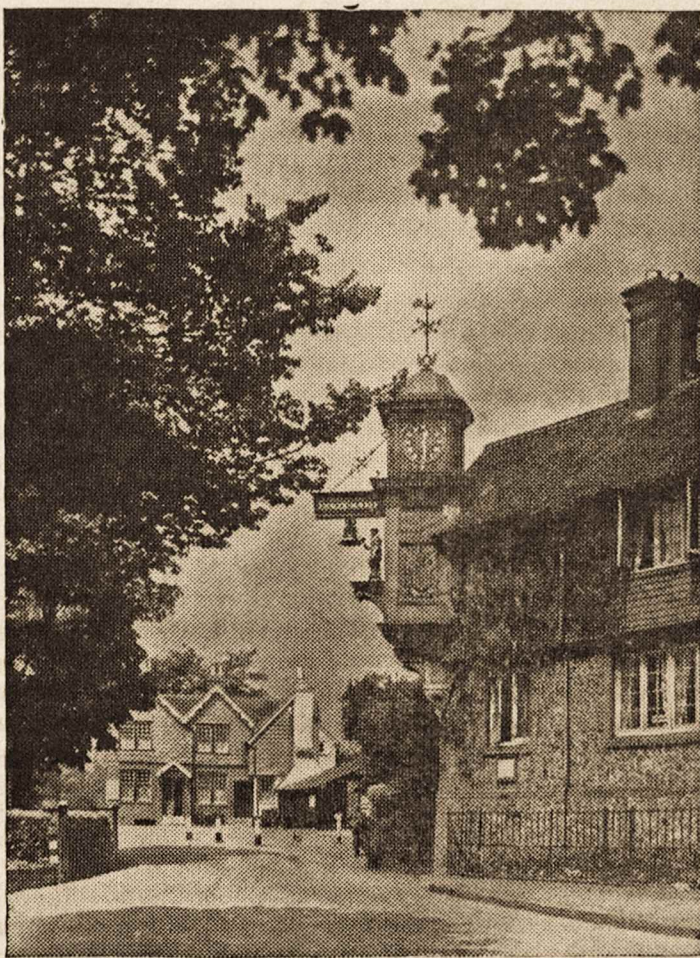
rint i tai, jog čia INCO duoda pragyvenimą daugiau kaip 11.000 (vienuolikai tūkstančių) darbininkų, unijos skyrius yra tvirtas. Ir tik todėl, jog čia darbininkai turi reikalo tik su viena bendrove ir visi turi tas pačias problemas. Aišku, kad posakis, jog DP's trukdo darbininkų vienybės darbui, yra didelė nesąmonė. Nes jei vienas ar kitas kuriai unijai ir nepriklauso, tai nereikia pamiršti, jog daug ir tų pačių kanadiečių unijoms nepriklauso ir stengiasi jas sunaikinti.

Vienam iš didžiausių šiaurinės Ontario laikraščio „Sudbury Daily Star“ numerių buvo įdėtas aprašymas šiaurės Ontario ir šiaurės Quebeco burmistrų suvažiavimo, kur buvo nagrinėjamos aktualios problemos. Ir, kaip tai ir turėjo būti, ten buvo paliestas ir DP klausimas. Ir štai, Temiskomin-g'o, P. Q. burmistro pavaduotojas pareiškė, kad jei šią vasarą bus atvežta dar 300 ar 400 dypukų, tai bedarbių situacija nepagerės ir todėl reikia sustabdyti DP įvežimą i Kanadą. Pirmame puslapyje didelėmis raidėmis buvo pažymėta, jog šiaurės Ontario ir šiaurės Quebeco burmistrai reikalauja DP imigracijos sustabdymo.

Savaime suprantama, kad šioje šalyje, kaip ir kitose demokratiškose šalyse, straipsniai, nagrinėję gyvenimiškus

reikalus, duoda progų gerai antraštei ir, tuo būdu, patraukia žmonių dėmesį. Aišku, „S. D. Star“ įdėtas straipsnis

žmonių tarpe buvo platokai diskutuojamas ir turėjo sukelti vienokią ar kitokią reakciją. Ir štai, to paties laikraščio

Senas Anglijos miestelis, kurių Anglijoje yra daugybė. Sena patriarchališka jo ir statyba. Ant namo kampo įtaisytas laikrodis jau, gal, prieš du šimtus metų, ir dabar yra pirmasis dalykas, kuriuo kasdien domisi šimtai atvykstančių keleivių.

balandžio 18 d. numeryje, idėjas vedamas, nors ir neilgas, kurį čia ir noriu pilną paduoti. Tarp kita ko, šalia straipsnio įdėta karikatūra viršuje vaizduojanti mdėną, strėlėmis ir lanku apsiginklavusį, tiesiantį ranką iš laivo išlipančiam baimingui žydų vyrui, gi apačioje — storas, nutukęs vyras, su etikete — some northern officials — kai kurie šiaurės pareigūnai — sako dypukui, ranka laikantį savo žmoną, kurios rankose kūdikis miega: „Aš nenoriu jūsų mano šalyje“. O virš to pareigūno galvos yra parodymas, jog gal jis ir esąs to indėno maloniai priimto europiečio palikuonis...

Straipsnio antraštė yra panaudota ir šio straipsnelio pavadinimui. O ten rašoma:

„Mes skubame atitaisyti besklindančią nuomonę, kad North Bay, Ont. įvykęs šiaurės Ontario ir šiaurės Quebec'o burmistrų suvažiavimas, kaip kurių problemų svarstyme pilnai atstovavo šiauriečių (su prask, š. Ontario ir š. Quebec'o gyventojų) nusistatymą.

Konferencija, pavyzdžiui, su darė išpuodį, kaip nusistačiusi išvietintųjų asmenų imigraciją ir vienos burmistro padėjėjas, W. N. Irwin iš Temiskaming, Quebec, pasakė, kad įsileidžiant dar 300 ar 400 DP imigrantų mūsų bedarbių klausimui visai nepadės.

Tai ne to pobūdžio kalba, ku

tenka apgailestauti, kad šiaurės Ontario savivaldybės atstovai p. Irvino pusę palaikė.

Imigracijos sustabdymo iškelimas tokioje didelėje šalyje, kaip kad mūsų, yra siauras, ego istiškas požiūris, svarbiausias, kad tai yra laikoma žmonėms, antrojo pasaulinio karo metu daugiausia nukentėjusiems.

Kanadoje yra žmonių — ir sivadincų save gerais kanadiečiais, — kurie prieš išvietintųjų asmenų vardo pridėda gėdos ženklą. Tite patys Kanados gyventojai karo metu džiaugėsi saugumu ir gerove, tuo tarpu kai išvietintieji asmenys kentėjo ir mirė koncentracijos stovyklose.

Ir tai yra nekanadiška nuomonė, kad jiems nebūtų duodama proga pradėti gyvenimą iš naujo Kanadoje. Būtų gerai, kad kai kurie asmenys, protestuoją prieš DP imigraciją, būtų uždaryti koncentracijos stovyklose tose pačiose sąlygose, kurias šie imigrantai patyrė. (!!! vert.).

Pareiškimas North Bayjuje, mes pakartojame, jokių būdu neatstovauja šiaurės Ontario laikysenos ir mes tikime, kad Kanados Burmistrų ir Savivaldybių Federacija (Canadian Federation of Mayors and Municipalities) visus emigracijos sustabdymo planus mikliai mes i pelenų dežę“.

Štai, gerbiame, protujančių Kanados asmenų nuomonė. Manau, komentarų nereikia.

Kultūriniai SOS ženklai

JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE

RAŠO ALGIRDAS PULKYS.

I Dėdės Samo kraštą persikraustė jau apie 20.000 tremtinių. Niūriuose Europos lageruose išbuvojęs graži dvastis nepaskęsti stovyklinių pilkumų duoda savo jaučiamų vaišių ir naujam gyvenimo tempui. I seniai veikiančias lietuviškas organizacijas ir klubus įsiiltraavo naujo ir verdančio kraujo. Sustiprėjo organizaciniai vienetai, naujai įsikūrusieji kolektyvai duoda džiugų ir dymą ką reiškia tremtiniško elemento injekcija į tautiškai pradedantį mirdėti JAV senųjų lietuvių kūną. Šis natūralus užsiliępsnojimo pakilimas, lygintinas su kitų kraštų lietuvių karštuosiu organizavimosi periodu, jei nebus istatytas ir reikalingas vėžes, gali perdegti ir neatnešti tos ištęstinės naudos, kurią jis turėtų atlikti dvasinėje srityje.

Patys senieji JAV lietuviai su dar labai nežymiomis tremtinių atžalomis pajėgę vykti siai susitvarkyti su poliūnio Tautos vadavimo ir tremtinių šalpos bei įkurdinimo darbu. Šios reikšmingos mūsų naikamos tautos gelbėjimui paangos, vairuojamus Am. Liet. Tarybos ir Balfo, atliko ir atlieka pačius žymiausias tautiniam reikalui darbus.

Trochias nemažiau svarbus faktorius — kultūrinės veiklos derintojas ir skatintojas buvo užleistas. Iš Am. Liet. T-bos, kuri dabar būtų pajėgi ir savo darbų programą perimti ir šią su netolima ateitimi vis svarbėjančią funkciją, paskutiniam kongrese, atrodo, nusistatęsi likti tik prie savo pagrindinio tikslo — Lietuvos laisvinimo.

Vokietijos tremtiniai kultūrinį uždavinį vykdymui buvo radę sprendimą — Kultūros fondą, kuris dėl paspartėjusios emigracijos nepajėgė pilnai išvyti savo paskirties. Ši mintis persiliejo ir į JAV, kur pirmieji ženklai matėsi iš negausiai egzistuojančių K. F. skyrių. Margoje JAV lietuvių pasiskirstymo mozaikoj kultūriniam reikalams sunku prasišiumti ir deramą vietą: jie užbloškiami smulkesnių reikalų. Pirmasis Clevelando K. F.

skyrius savo veiklą pradėjo... paskola, nes staiga teko finansuoti čiurolioniški išvyką Bufalo internacionalinį pasirodymą. Kultūros fondo idėjai, kuri turėtų būti visų paremiama, neigiamai atsiliepia kažkokių dėmių ieškojimas ir įvairios reikiacijos (paskutinis Vokietijoje „Aidu“ numeris). Šita keista paslauga momentą supratusiems ir nedvejojusiems abejingumu, žmonėms, pirmiems išnešusi ir praktiškai kultūrinį reikalą sprendimą, gali būti aiškinama tik paprasčiau: pavydo jausmu, kad ne „aš“ ten pirmas buvau, ne mano tas „biznis“.

Iš pasirodžiusių „Dirvoj“, „Naujienose“, „Drauge“ ir kituose laikraščiuose straipsnių kultūrinio darbo derinimo ir plačiau organizuoto parėmimo reikalingumas yra aiškiai įmatomas. Lietuviško teatro klausimas Čikagoje, Čiurolionies ansamblio atgijimas Clevelande, atskirų dainos ir dailės meno atstovų, užstarnavusių seninio amžiaus visuomenininkų, valstybininkų ir kultūrininkų įkurdinimas ir normaliesnių darbų sąlygų sudarymas — yra tie ryškieji SOS ženklai, pradeda garsiau belstis į viešąją opiniją.

Tuo atžvilgiu sukrečiantis pavyzdys yra mūsų kultūros istoriko ir valstybininko prof. M. Biržiškos likimas, kuris pa traukė pas savo naujakurius giminaičius ir dabar visi kartu turi išsiversti su vieno žmogaus 40 dol. savaitės uždarbiu.

Su tam tikru smalsumu lieka palaukti dėl kaimyninės JAV lietuvių kultūrinio problemų išsivystymo raidos, nes jų vienoks ar kitoks sprendimas veikiančiai lietuvių kraštų mažesnes lietuvių kolonijas. Rasti ten tinkamą Ariadnos siūlą, atrodo, galės tik kiek pajėgesni lietuviški susigrupavimai, kurie iki šiol atliko didelį darbą perfiltruodami savo rėmose atskirus kultūrininkus į naują gyvenimą, pajėgs atsisakyti nuo esančio apsiribojimo.

Vykusiai išspręsta suaustrėjusi kultūrinio gyvenimo problema Jungt. V-se, kur dabar

Balys Rukša

(Iš spausdinamos poezijos knygos „Žemės Rankose“)

SUSTOKIME

SUSTOKIME. Tegu kiekvieno einančio pro mus žmogaus skurdumas

Ir šios dienos tuštybė, nuobodis beviltiškai tamsus (Kuris kiekvieną trokštantį gyventi numirti stumia) Užmiršta mus.

Sustokime. Ir vakaras — paukštis kankinančiai tylus ir liūdnas Praskris pro mus, nematęs mudvių aptemusiame take. Ir mes užmigsime. Ir mūsų niekas nepabudins. Nieks nepalies ranka.

Sustokime. Už mylios baigias lygumą. Toliau tik daubos, kloniai.

Ir upės plukdančios tamsias gėles, nuvytusias anksti. Vijokliai, augina žiedus, kuriuos šioj žemėj žmonės Vadina neviltim.

Diena — prisiminimas. Ir vakaras — keista stotis gyvenimo. Sustokime. Tegu ir ši baisi naktis praeis pro mus. Jau aš jaučiu: po jos ateis laukta kančia ir nerimas Ir tuštumą užmuš —

N. N.

TARTUM akmuo, bedugnė krintantis crescendo, Tartum audra taifūniškos jėgos pilna, Kurioje naktį laivas kelio neberanda, — Tai tu, tai tujei tokia apvaldei mane.

Ir aš jaučiu, kaip tu be galėsio išplauji Tą tamsų vanitas man iš širdies gelmių; O ir išdidų aš iš mano drumsto kraujo Išdegini praeinančio žmogaus šauksmu.

Tu apvaldei, kad aš užmiršęs savo vardą Anuo žmogum dabar galėčiau atsidust, Kuris keistai mojuoja rankomis ir sverdi Jau taip pavargęs, taip labai skurdus.

NUODĖMĖS

NEBAUSKITE manęs, jeigu aš savo nuodėmių Išsivadė per vieną naktį negaliu Ir jų daugiau nepakartodamas Išėiti atgalios keliu.

O negaliu, kol jos yra viltis ir nerimas, Kol jos — agnus troškimas didelio dangaus Ir nemažesnio jau gyvenimo Širdy nupuolusio žmogaus.

KULTURINĖ KRONIKA

— Garsiojo italų skulptorito ir tapytojo Michel Angelo tėviškėje, jo 475 metų nuo mirties sukaktuvių proga, steigiamas jo vardo muziejus ir biblioteka.

Sukaktuvės bus rugsėjo mėnesį.

— Prof. Vaclovas Biržiška senuose „Vienybės Lietuvinių“ komplektuose rado Vienažindžio eilėraščių, kurie yra ki toki, negu žinomieji.

— Arkivyskupas J. Skvircas išvertė ir Lux leidykla išleido antrąją dalį Naujojo Testamento. — Poetas P. Stelingis apsigyveno Čileje.

giamas jo vardo muziejus ir biblioteka.

Sukaktuvės bus rugsėjo mėnesį.

— Prof. Vaclovas Biržiška senuose „Vienybės Lietuvinių“ komplektuose rado Vienažindžio eilėraščių, kurie yra ki toki, negu žinomieji.

— Arkivyskupas J. Skvircas išvertė ir Lux leidykla išleido antrąją dalį Naujojo Testamento.

— Poetas P. Stelingis apsigyveno Čileje.

Muz. Antana Dvariona palydint

Tiktai prieš pusmetį Antanuzikuodavo įvairiais instrumentais ir tvarkydavo vad. užkulisinę muziką.

Antanas Dvarionas grojo beveik visais instrumentais, todėl vėliau, kai iš operos pasitraukė, dalyvavo džiazo orkestruose, kurie grodavo kavinėse bei „Valgio“ užkandinėse. Jis ir vesdavo tuos orkestrus, kuriuose ne tikai grodavo, bet ir dainuodavo, orkestrui pritariant, daineles, madingus šlagerius ir tt. Žodžiu, buvo itin muzikalus žmogus.

Atsidūręs Kanadoje, apsigyveno Toronto mieste ir čia taip pat dirbo muzikos srityje: akompanavo solistams, vargokninkavo, vedė bažnytinį chorą ir visą laiką dirbo kaip fortepijonų taisytojas ir derintojas Eatono firmoje.

Dvariono, kaip muziko sąvybė — ne tiek muzikinio lygio aukštumas, kiek vispusiškumas. Jam, kaip nedaugeliui, galima taikyti sakinį: visapusiškas meistras.

Antano Dvariono netekimas mūsų lietuviškai bendruomenei, ir taip jau neturintį muzikais, yra žymus nuostolis. Ypač, kad A. Dvarionas galėjo jai patarnauti kiekvieną atvejį. Jo didelė muzikinė patirtis ypač buvo brangi lietuviškai Bendruomenei. Tikrai tenka apgailestauti jo perankstyvą mirtį. Daug dirbusiam lietuvių tautos labui, Antanui Dvarionui priklauso nuostirus pripažinimas ir pagarba. O jo šeimai, kuriai jo mirtis yra tragingas nuostolis, nuoširdi užuojauta. J. Kardelis.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Vadovas jau sulaužytas. Jis turės 602 puslapius. 20 lankų, jau spausdinama (Bielefelde, Vokietijoje). Likusių lankų taisoma korektūra (prof. Pr. Skardžiūsis, Clevelande, JAV). Vadovas tokiu būdu pasirodys po trijų — keturių mėnesių.

— Du Lietuvos profesoriai — archeologijos J. Puzinas ir literatūros V. Maciūnas — dirba Philadelphiaus bibliotekoje.

— Balf pirm. kan. prof. J. Končius aplankė sulaukytų Ellis Island lietuvių tremtinių Petuchovo, Sakausko ir Bauromas. Sakausko šeima iš Ellis Island jau paleista.

POPIEŽIUS PAGERBĖ PO ETĄ PAUL CLAUDEL

Šventųjų metų proga žinomas prancūzų poetas Paul Claudel aplankė Romą. Popiežius jį priėmė specialioje audience, kurioje artistai pasiskaitė Claudel eilėraščių (religinių), o Popiežius tarė jam skirtą žodį, kuriame iškėlė jo gilų krikščioniškumą.

P. Claudel jau visai senas, beveik negali vaikščioti.

— Lietuvos atstatymo ir planavimo komisija, veikianti prie VLIKo, išleido „Išlaisvintos Lietuvos ūkis“ 1-įj tomą, kuris tačiau Kanadoje dar nepasirodė.

Vytautas Dubra

KNYGA APIE VIENĄ MOTERĮ

ROMANO IŠTRAUKOS

2.

Geriausiais vyrus nuginkluodavo mano juokai, ir aš viską verčiau juokais, nes jų pretenzijas anaipol! nebuvo man malonios. Jie kėsinosi į mano laisvę, kurią aš organiškai brangičiau. Gal aš ir pati čia buvau kalta, kad mano laisvės ir draugiškas elgesys vyrus paskatindavo, tačiau aš savo laikysenos nepakeičiau net ir tada, kada porą kartų buvo pasklidę man labai nemalonių kalbų. Jos pasiekė mokytojus, kurie susirūpinę mane perspėjo... Aš buvau užgauta ir pasipiktinusi, įtarčiau kieno nors pikta valia. Vėliau apsimusi aš tu rėjavą gyvą pavyzdį, kaip sunku iš paviršiaus spręsti apie patį žmogų. Aš buvau gyva ir vieša. Viešai daryti aš daug ką sau leidau. Už tat žmonės samprotavo, kad slapčiomis aš dar toliau nueidavau. Iš tikrųjų gi aš buvau nuo savo draugų atsilikusi. Pasilinksminimai, čiuożykla ir iškylos, kad ir trumpos, jaunimui buvo puikios progos. Ir štai dažna mergaitė, didžiudavusi užre-gistravusi tam tikrą skaičių bučkių... Tik aš, jų visų apkalbėta, net ir juokais su nieku nebuvo pasibučiavusi. Net ir žaidimuose, išperkant fan-tus, aš išsiskurdavau kokiomis nors gudrybėmis. Tačiau kas galėjo tikėtis, kad už mano iš-drykavimų slėpėsi nuoširdus dromumas?

Kinuose, kada meilės scenose būdavo bučiuojamasi, aš nu-sigrėždavau ar užsimerkėdavau. Kodėl? Tik dabar aš supran-

tu, kad man būdavo gėda aist-ros. Aš nemokėjau suiderinti kūniško artumo su meile, kaip gera nedera su pikta.

Aistros pabudimą aš buvau pastebėjusi ir viename kitame iš mano jaunųjų draugų. Tokių aš instinktyviai vengdavau. Ir net nekėsdavau, jei tik jie rodydavo daugiau uolumo. Man rūpėjo įvairumas. Aš džiaugiausi, kad laikas links-mai praeina, ir vengiau vienat-vės, kuroje niekad nemačiau linksmumo.

Po keleto metų, kada aš bū-siu žymiai vyresnė ir man ne-betiks nerūpestingai išdykau-ti, aš galvoju ištekėti ir turė-ti šeimą. Tik jokių būdu nepa-silikyti vienai. Man net klauku-būdavo pagaltoti: viena senat-vėje! Laimė, kad tokios išei-ties nebijoju. Galimybų ište-kėti buvo visur, reikėjo tik no-ro. Toks pasitikėjimas lydėjo mane visą laiką. Jei jis nebuvo įgimtas, jį turėjo išauginti kas dieniai, nors ir nereikšmin-gi, pasisekimai. O sektis man visur tikrai sekėsi.

Save charakterizuodama, aš prisiminsiu vieną įvykį. Kartą man draugės pranešė, kad mi-rusi mūsų bendra pažįstama. „Nemokėjo gyventi, todėl ir mirė“, išsprūdė man nejučiom-is. Mano draugės pasipiktino: kaip aš galėjau abejingai ir neteisingai kalbėti apie žo-gų ištikusią nelaimę? Aš pati susigriebiau negražiai išsitar-usi. Tačiau mane pagundė kažkas gintus, ir aš pradėjau įrodinėti, kad viskas priklauso nuo žmogaus valios, kad blo-

gas būdas ardo sveikatą... Pa-gal tokius mano aiškinimus at-rodė, kad mano nuopelnas yra jėi aš iki šiol dar gyvenu pa-saulyje.

Štai koks didelis, nors ir ne-apgalvotas, pasitikėjimas sa-vimi mane lydėjo. Mano drau-gės jautė jame nemažą dalį ego-izmo, kuris būtų vertęs jas ilai-kytis atokiau nuo manęs, jei ne mano natūralus gyvumas, traukte jas traukęs į bendra-vimą. Vis dėlto intymiomis draugėmis aš negalėjau pasi-girti. Mano būdė buvo per-daug statumo. Be to, kada bu-vo galima iš ko nors pasijuok-ti, aš nebuvau per daug skrupu-linga.

Žmonėms susidrauguoti daug padeda abišalis atviru-mas. Aš gi už atvirumą tuo pačiu neatsilygindavau. Mane kaltino, kad aš esanti nenuo-širdi. Nežinau, kiek čia buvo teisybės. Aš pati galėčiau tik-tai patvirtinti, kad mėgau vai-dinti. Gal iš dalies norėdama nuo aplinkinių nuslėpti tikrąjį savo vidaus pasaulį, bet dau-giau gal iš įdomumo, nes, vai-dindama ar apsimėsdama, aš nevaržomai galėjau pasirokti betkokią poziciją, kuri tam kartui man atrodė parankesnė. Pritverti mane taip žaidžiant būdavo sunku, bet dažnai ma-no pažįstami jautė netikrumą ir elgėsi santūriau, negu buvo linke.

Mane šiandien ypač stebina buvusioji mano dvasios pusia-vyry. Aš nesiblaškau tarp jokių gyvenimo problemų ir visai ramiai priimdavau bet-kokias naujai patirtas gyveni-mo apraiškas. Mane lydėdavo jausmas, kad viskas taip ir tu-ri būti.

Žmogaus vidinė pusiausvyra paprastai rišama su išmintimi ir su vyresniojo amžiaus patir-timi. Iš nežinojimo, per ieško-

jimus ir abejones, žmogus po-trupitį pereina prie pastovių įsitikinimų. Šitokios eigos, de-ja, manytje nebuvo. Ir jeigu, nežinūnt to, ašėjau neblogo keliu, padėkoti aš galėjau vien tik savo instinktui ir intuičiai arba, teisingiau sakant, savo laimei, nes žmogaus laimė kaip tik ir yra tai, kas mus vairoja be jokių samprotavimų ar apskaičiavimų.

Esu skaičiusi, bet esu, kad ir ne taip ryškiai, ir pati gyve-nime mačiusi, kokių sunkių su-kretimų pergyvena jaunimas brendimo laikotarpyje. Nėgyvenimiškai ir aukštį besistie-piančios, jaunosios sielos pri-trenkiamos realaus gyvenimo nuogybės, kuri atrodo nepatei-sinama. Jos virpa iš pasibiau-rėjimo, kurį mano kylant iš sa-vo pranašumo, ir galiausiai at-siduoda nevilčiai, nerasdamos sau priimtino gyvenimo kelio.

Jaunimui būdinga yra ieško-ti ir kritikuoti, pasigėsti pras-mės ir esmės. Kada jis kuo nors įsitikina, jis būna katego-riškas, nuoširdus ir griežtas. Ir jis didžiujasi, kad jam ne-tinka apibūdinimas: nei šiltas, nei šaltas, nei saldus, nei kar-tus. Tačiau jis nežino, kad net ir tai, ką jis grynų, deimantu laiko, dažniausiai tėra relatyvi-vertybė. Tokiame laikotarpyje patirtos kūniškosios blogy-bės griežčiausiai pasmerkia-mos, o tuo pat metu su kartu-mu įsitikinama, kad jos yra ne išvengiamos. Nepaprastai ryš-čiai jaučiamas žmogaus dvily-pumas, auga noras atsikvėti ge-rąją žmogaus dalį nuo blogo-sios, bandoma, bet nesiseka. Tada ateina nusivylimas žmo-gumi, tuo tobuliausiu pasaulio kūrinium, o gal ir visomis pasau-lį tvarkančiomis galybėmis.

Tokių abejonių aš išvengiau be jokių pastangų. Kaip nežy-miai auga ir keičiasi augalas,

taip ir aš išaugau palengva ir subrendau be jokių prieštaravimų. Aš galėjau patirti apie žmogų ką nors nauja, bet tik nesisieloti: juk žmogus yra toks, koks jis yra leistas. Jis yra nereikšminga grandis am-žinos žemijos. Kaip jis yra kilęs iš žemių, taip kiti turi kilti iš jo. Visa tai atrodė man natu-ralu ir nekritikuotina jau vien dėl to, kad amžių amžiais pasaulis taip tvarkosi. Kaip gražu, kad žmogus turi sielą, beš tai nereikšminga, kad siela tu-ri būti be kūno. Aš čia nema-čiau jokio dvilypumo.

Man tekdavo girdėti, kad vy-resniųjų klasių gimnazistai per tikiybos pamokas kėdavo ginčų įvairiais religiniais klau-simais, pasiryžę iš pat pagrin-dų sugriauti Bažnyčios dės-nius. Mergaičių klasėse to ne-būdavo. Mes buvome visos ti-kinčios ir paklusnios savo Baž-nyčiai. Jau išnamų susigyvenu-sios su religine praktika, gim-nazijoje mes mielai priimdavo-me aiškinimus, kurie atskleis-davo prasmę to, ką mes vien-jausmais brangindavome.

Dviejų tūkstančių metų isto-rija, išpažįstama šimtų milio-nų buvo tokia įtikinanti, kad pavienio asmens abejonės bū-ty buvusios amžinas niekas. Štai kodėl aš buvau visai nuo-širdžiai pasipiktinusi visokiais eretikais ir tikėjimo reforma-toriais, apie kuriuos aš sužino-jau iš pasaulinės ir dar dau-giau iš Bažnyčios istorijos pa-mokų. Mano vaizduotėje jie buvo tikri šventų dalykų grio-vikai.

Iš pat mažens pratinama prie maldos, aš susikroviau su-vo pasamoneje įsitikinimu, ku-rie dabar buvo neginčijami ar-gumentai. Pavyzdžiui, nuodė-mės supratimas man liko daug labiau priimtinas negu gero ir pikto sąvoka. Pagarba kuni-

gui taip pat išliko nepajudin-ta.

Kaip paprastai, tėvai davė mano tikėjimo pradžią, toliau aš nuėjau savo keliu. Tėvas, kaip geras parapijietis, parei-gą jautė aiškiau už kitas as-piracijas ir todėl buvo tikslus ir vienodas. Prisimindama mo-tiną, aš tiksliausiai ją apibū-dinsiu, pavadindama ją dievo-baiminga. Ji tikėjo ir bijojo. Bijoto nuodėmės, bijoto Dievo beausmės ne tik sau, bet ir va-ikų vaikams, kaip Šventame Rašte sakoma. Kiekviename svarbesniame žingsnyje ji jau-tė neramumą neteisingai pasi-elgti. Štai kodėl aš nemačiau joje pasitikėjimo savimi. Dažnai, lyg išsigandusi, kad ji per-mažai meldžiasi ar perdaug nusideda, su dvigubu nusižemi-mimu ji puldavo prie savo kri-kščioniškų pareigų, tačiau ir po atgailos nesurasdavo tikru-mo jausmo, jau nekalbant apie pasitenkinimą ir džiaugsmą.

Aš nepažinoju kaimo, bet kažkodėl įsivaizdavau, kad ten daugumos, bent senesniosios kartos, žmonių tikėjimas tu-rėjo būti panašus į mano mo-tinos. Štai kodėl žodis „dievo baimingas“ man atrodė tikras ir nepamainomas „tikinčiuo-ju“.

Nežinau, kokių būdu man pa-vyko iš savo tikėjimo supratimo ar, tikriau, jausmo išstum-ti slėgiantį baimės ir netikrumo atspalvį, — aš tik žinau, kad religija man buvo pareiga ir džiaugsmas. Pareiga — tė-vų ir bažnyčios įskiepyta, džiaugsmas — mano pačios su-rastas. Eidama į bažnyčią, aš jausdavau visų pirma pareigą ir tik ją vieną, grįždama gi iš bažnyčios aš nešdavau džiaugsmą, ne tiek pareigą at-likus, kiek surastą bažnyčioje pamaldų nuotaikoje ir savo pa-čios maldose.

Londono lietuviai gyviau veikia

Londono lietuvių kolonija Letbridži. Ten vietos lietuviai vis kaskart gausėja. Todėl ir jos judrumas pradeda augti. Judriausia, žinoma, yra jaunoji karta. Ji jau kuris laikas kai turi gražią tautinių šokių grupę, kuri dabar po keletų pasirodymų, stropiai ruošias ir dalyvaus įvairių tautų bendroje šventėje, netrukus Londone įvykstančioje.

Taip pat užuomazgą ir gerą pradžią padarė ir Londono Lietuvių mišrus choras, vedamas muz. Vyt. Dargio. Dirigentas, deja, kaip teko nugirsti, ketina keltis į Hamiltoną. Būti la bair gaila ir Londonui didelis nuostolis, nes čia daugiau lietuvių muzikų nėra.

Graži jaunūmenės dalis yra susibūrusi į skautų vyčių ir vyresnių skautų eiles. Skautai gegužės 14 d. suruošė gražų Motinos Dienos minėjimą. Po sveikinimų, visų motinų apdovanojimo gėlėmis bei paskaitos meninėje dalyje pasirodė ir choras, kuris gražiai sudainavo porą dainų.

Tą pačią dieną per Londono radiją buvo pirmasis lietuviškas pusvalandis. Motinos dienos proga skaityta atitinkama paskaitėlė. Po to seko melodramacija—legenda. Duota ir lietuviškos muzikos bei dainų. Pusvalandį suruošė Apylinkės komitetas. Ateityje žada būti lietuviški radio pusvalandžiai ir dažniau.

Vietos YMCA bei YWCA Londone ruošia įvairių tautų meno parodą. Pakviesti ir joje dalyvaus ir lietuviai.

L. E-tas.
— Šią vasarą Londone numatoma didelė statyba prasidėsianti apie gegužės mėnesį. Numatoma, kad čia galės gauti darbo nemažas skaičius darbininkų.

Londoniškis.
MALONI VIEŠNAGE
Calgary, Alberta. Prerijose kaimynus aplankyti retai pasitaiko prgo. Alberto keliai yra geri. Visų giriamas yra Aliaskos plentas ir jo tęsinys, kuris eina nuo Edmontono per Calgary, Letbridžį iki pat Jungtinių Amerikos Valstybių sienos. Calgaryčiai paprastai daro ekskursijas į sceninguosius „Rocky Mountain“ kalnus. Ne seniai 19 žmonių būrelis pasuko į pietus nuo Calgary

J. Sk.
—————
IŠNUOMOJAMAS
tinkamas gyventi Montrealeio rytuose barakėlis, \$ 10.00 mėn. Kreiptis tel.: TU 4651.

Kaip kūrėjas pasiekia neapsakomų džiaugsmo valandų, kada jis jaučiasi į savo kūrinį įkūnijęs visą, ką jis turi savyje gražiausio, arba net dar daugiau — įkvėpimo momentu per žengęs žmogaus ribą, — taip ir aš, silpniau ar ryškiau, patirdavau bažnyčioje džiaugsmą kilti ar bent rezonuoti tam, kas yra nepasiekiamas grožis ir gėris.

Išėjusi iš bažnyčios aš miečiai pasivaikščiodavau. Lyg norėdama pratęsti savo šventišką nuotaiką, aš nesiskubindavau grįžti į namų kasdienybę. O jei ir grįždavau, dar ilgą laiką jausdavau savyje šventadienį.

Ir taip, sekmadienis po sekmadienio, prabėgdamas savaitės nešėsi mėnesius, metus, o aš sau gyvenau vienos dienos gyvenimu užmiršdama, kas buvo vakar, ir nesirūpindama, ką atneš rytoj.

Kada aš baigiau gimnaziją, mano tėvas be eilinės dovanos, norėjo suteikti man didesnio malonumo. Jis pasiteiravo, ar aš labai norėčiau išvažiuoti kur pavasarot, bet kartu pasiskundė, kad, pradėjus tarnauti šeiminkauti, namų išlaidos žymiai padidėjusios. Per porą metų ištirpusios visos sutaupos, kurios buvusios motinai mirus. Atsikalbėdama nuo vasarą, aš nutariau pamėginti pati šeiminkauti: samdyti skalbėją, bet pati virti pietus.

Vietoj nerūpestingų atostogų aš įsikinkiau į darbą. Ar jis sunkus buvo ar ne, bet aš buvau risti prižiūta. Tada aš to gerai neįvertinau, bet dabar, kada į jaunatvę aš žiūriu, kaip į nesugrąžinamą daiktą, kaip į vienintelį savo gyvenimo tarpą, kuriame buvo nors kiek grožio ir vertės, — dabar aš gailiuosiu tos prarastos laisvės ir nerūpestingumo. Aš tikiu,

Ten vietos lietuviai demonstravo filmą iš Lietuvos gyvenimo.

Filmu ir kelione ekskursijos dalyviai buvo patenkinti, ypač Letbridžio lietuvių vašingumu. Tarpusavyje besišnekučiuojant, bedainuojant, buvo praleistas malonus vakaras. Kelionė visus gerai nuteikė. Keleiviai dėkingi geriems vežėjams: L. Kingsep, Pr. Beniušui ir B. Yaugai.

N. D.
LIETUVIAI DIRBA SAVO SPECIALYBĖJE.

Sault-Ste-Marie, Ont. Dipl. inž. Rimša Zigmąs, baigęs aukštuosius mokslus Šveicarijoje, Žiuricho universitete, Lietuvoje dirbęs kelių valdyboje, lektoriavęs technikos mokykloje ir buvęs orinio susisiekimo direktorium, jau keletas mėnesių dirba savo specialybėje, vietiniam didžiuliame plieno fabrike „Steel Plant“, kaip mechanikos konstruktorius.

P. Rimšos nuomone, didžiau sia klišiūs mūsų intelektualams gauti darbą savo specialybėje yra menkas kalbos mokėjimas; be to, reikšmingas dalykas yra mokėjimas susirasti sau „globėjų“ — užtarėjų — aukštųjų įmonės pareigūnų tarpe, kas kaip vsuomet ir visur labai sekasi mūsų broliams latviams.

Diplomuotas miškininkas Bajoras Alfonsas, baigęs aukštuosius mokslus Vilniaus Universitete, miškų fakultete, savo specialybę gilines Vokieijoje, Karlsruhe Botanikos Institutu, jau antri metai dirba kaip miškų inžinierius Ontario Žemių ir Miškų Departamento (Department of Lands and Forest) įstaigoje mūsų mieste.

Pasirodo, kad paskyrimus į panašias vietas turi patvirtinti aukščiausios įstaigos Ottawoje, ir p. Bajoras, tikriausiai bus pirmas ir vienintelis lietuvis — diplomuotas miškininkas, kuris gavo darbą savo specialybėje Kanadoje.

J. Sk.
—————
IŠNUOMOJAMAS
tinkamas gyventi Montrealeio rytuose barakėlis, \$ 10.00 mėn. Kreiptis tel.: TU 4651.

Kad ir laisviausiai laiką leisdamas, aš nieko nauja nebūčiau pasiekusi. Tačiau man priešingai kiekviena klišiūs, kuri galėjo varžyti tą lakią jaunatvę ir dėl kurios dabar aš turiu pro gos apgailestauti: gal gi aš ne pilnai išnaudojau savo jaunąsias dienas.

Šeiminkavimas atimdavo man, ypač prieš piet, daug laiko, tačiau pats darbas manęs neprislėgė. Buvo vasara, aš neatsisakiau nuo jos malonumų ir mokėjau surasti laisvę ne valandą pasiūstyti, pasidėginti saulėje arba pasivaikščioti ir pasidžiaugti, kad gyvenimas yra gražus, kaip ir gamta.

Šią vasarą man reikėjo pasirinkti, ką aš turėčiau toliau daryti. Aš įtariau savo tėvą galvojant, kad ištektėi yra svarbiau už visokius mokslus, tačiau jis to niekad neparodydavo, net savo pageidavimais vengdamas suvaržyti mano laisvę ar apsirėndimą. Jis nenueidavo toliau už paprastą pasiteiravimą: gal aš jau sugalvojusi? Vieną kartą aš jam atsakiau teigiamai. Aš buvau pasirinkusi Meno mokyklą. Tėvas nepareikšė man jokių abejonų, bet aš tuojau supratau, kad čia jam buvo didelė staigmena. Gimnazijos laikais aš tikrai nebuvau parodžiusi pamėgimo piešti ar lipdyti.

Aš pati nežinau, kas nulėmė mano tokią pasirinkimą. Gal greičiausiai dviejų savokų supainiojimas: menas ir grožis. Mano jaunatvę veržėsi į grožį, ir aš pasirinkau meną, kaip jo tapatybę. Be to, aš nesirinkau profesijos, kuri galėtų užtikrinti man „ateitį“. Ateitis niekada man nebuvo tokiu dalyku, kuriuo reikia rūpintis. Todėl aš griebiausi to, kas dabar mane daugiau traukė.

(Bus daugiau)

KAMINSKIEČIŲ SAVIAUKLOS DARBAS.

Prof. J. Kaminsko vardo lietuvių socialdemokratų organizacija Oakvillėje jau kuris laikas veda sistemingą saviauklos darbą, ruošdami kas mėnesis rimtus diskusinius susirinkimus su referatais įvairiais aktualiais klausimais. Balandžio 29 d. „Maple“ farmoje pas p. p. Kupčinskus įvyko diskusinis tos organizacijos susirinkimas. Buvo nagrinėjama paskutinių laikų pagarsėjusi John T. Flynn knyga „The Roa Ahead“. Minima knyga yra skirta aštriai britų socializmo kritikai ir amerikiečių įtikinimui, kad Amerikos kapitalizmui grėsia didžiausias pavojus ne iš nereikšmingos ir neskaitytos Amerikos komunistų partijos pusės, bet iš įvairių socialinių reformų šalininkų, kurie socialistais nesi vadina ir po priedangą įvairių nekaltų draugijų propaguoja t. v. Welfare State idėją, siekiančią nustelbti privatišką iniciatyvą ir įvesti t. v. planingą ūkį. Tą vertą dėmesio knygą referavo jaunas Gintas Stanėnas, kuris parodė nemažų sugėbimų painingus socializmo — ekonomiškus klausimus pristatyti paprastai ir suprantamai ir kartu nurodyti Flynn'o argumentacijos priešinumus ir jo antisocialistiškos demagogijos silpnąsias puses. P. Stanėno referatas sukėlė gyvas diskusijas.

Kaminskiečiai nusistatė ir artėjančios vasaros metu nenutraukti savo darbo ir ruošiamas vasaros metu diskusinius susirinkimus surišti su iškilomis gaivinancios gamtos prieiglobsty. Artimiausius trims susirinkimams, kurie numatyti gegužės, birželio ir liepos mėnesių pabaigoje, nustatyta išnagrinėti sekančias temas: 1. Konstruktyvinis socializmas referantai V. ir M. Zemeckai ir 2. Ar bolševizmas yra nenugalimas? — referantas dr. P. Ancevičius.

Greta saviauklos, kaminskiečiai nusistatė vasaros metu suruoti vasaros pramogų — piknikų ir pamėginti suruoti savaitinę stovyklą ant Ontario ežero kranto netoli nuo Oakvillės ir tuo būdu sudaryti kuogeriausią progą suinteresuotiems pagyvent palapinėse, pasimaudyti ežere, pasiklausyti idomų paskaitų, pasisportuoti ir t. p. Stovykla projektuojama liepos mėn. pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje. Stovykloje galės dalyvauti, kaip vyrai taip ir moterys. Tuo reikalu jau dabar kreiptis sekančiu adresu: P. O. Box 365, Oakville, Ont. Pareiškus norą stovyklauti atitinkančiam skaičiui asmenų, bus atskirai paskelbtos stovyklavimo sąlygos. Kaminskiečiai yra nusistatę tą stovyklą praveisti kuopigaliausiai, kad ji būtų prieinama kiekvienam darbo žmogui.

Oakviliškis.
SURASK NORS VIENĄ
naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

PARDUODAMA GROSERNIA IR LIGHT LUNCH.
Kaina prieinama. Norėčiau perleisti lietuviams. Prie krautuvės yra kambarys, virtuvė ir vonia.
326 De Bullion Ave, Montreal, Que.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL
Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo
MIKE GROCERY
SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989
Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro atlyginimo.

TR. 8112
Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinancių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
pas BRONIŲ JAZOKĄ
7682 Edward St., Ville Lasalle

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,
ZUKAS ANTANAS
1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

Kaina amerikoniškais doleriais			
2 sv. dešros Saliama		5 sv. kiaul. taukų	
2 sv. kiaul. taukų	Nr. 1	2 sv. rūkytų lašinių	Nr. 4
2 sv. maltos pup. kavos	\$	1 sv. deg. pup. kavos	\$
(skardinėse po 1 sv.)		1/2 sv. arbatos (Lipton)	5.95
2 sv. cukraus	6.10	3 gab. tualet. muilo	
1 sv. džiov. vaisių			
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos	Nr. 5
1 sv. kiaul. taukų	Nr. 2	(skardinėje)	\$
2 sv. maltos pup. kavos	\$	1/2 sv. kakao	
(skardinėse po 1 sv.)		1/2 sv. arbatos (Lipton)	5.85
1 sv. pien. šokolado	5.65	1 sv. pien. šokolado	
(plytelėmis)		2 sv. cukraus	
2 sv. cukraus		1 sv. džiov. vaisių	
		1/2 sv. sūrio	
		2 sv. alyvos (Mazola)	
2 sv. malt. pup. kavos	Nr. 3	1 sv. kiaul. taukų	Nr. 6
(skardinėse po 1 sv.)		1 sv. rūkytų lašinių	
1 sv. kakao	\$	1 sv. malt. pup. kavos	\$
1/2 sv. arbatos (Lipton)		(skardinėje)	
1 sv. džiov. vaisių	5.30	1 sv. cukraus	4.45
2 sv. cukraus		1 sv. pien. šokolado	
2 sv. kiaul. taukų			

HAMILTONE NE VISKAS TVARKOJ

Gegužės 7 d. vengrų salėje, įvyko Motinos Dienos paminėjimas, kurį suruošė Hamiltono lietuvių Romos katalikų moterų sąjunga. Motinos Dienos paminėjimas buvo atidarytas Tautos Himnu. Scenon, gražiai dekoruoton Lietuvių ir Anglų vėliavomis, bei gyvų gėlių puokštėmis, įeina moteris, kuri kviečia pavardėmis, skaitlingiausios motinas, užimti garbės vietas. Scenoje pasirodė lietuviškos Motulės — sergalvėlės. Paskui pasirodo jaunos mergaitės, kurios išteikia kiekvienai motulei po gyvų gėlių puokštę. Kun. dr. Tadaraukas sveikina motinas Hamiltono lietuvių parapijos vardu. Paskui Hamiltono lietuviai mokytojai. P. Giedraitis.

Po mažutės pertraukos prasidėjo meninė dalis, kurią atliko mūsų mažytė su labai vykusiais paruošta programa. Pabaigoje sugiedota visų žmonių Marija, Marija.

Pastaba. Gal kam nepatiks ši pastaba, bet visuomeninius klausimus reikia kelti viešumon. Dalykas šis: ruošiant Motinos Dienos minėjimą, nereikėjo užsądaryti, turėjo būti paskelbta, nors vieną savaitę anksčiau per „Nepriklausomą

Lietuvą“, kuri yra daugiausiai lietuvių skaitoma. Juk didelė dalis žmonių dirba pamainomis. Jei nenučisi į bažnyčią, tai ir nežinosi. Taip ir šio rašino autoriui būtų įvykę, nors jo motina Sibire iš pat pirmųjų okupacijos dienų.

Paskutiniam „NL“ 19 Nr. 1950. V. 11 d. Hamiltonietis Alg. Girdvainis skundžiasi, kad į Anna Kaskas koncertą susirinko vos keli šimtai žmonių, o salė buvo 2.000. Kas kaltas? — Ogi patys rengėjai. Jei į minėtą koncertą atvyko 450 — 500, kaip teigia Alg. Girdv., bet nepilni 400, o iš to skaičiaus vienąs trečdalis kitų tautybių, tai kur kiti lietuviai? — Tą gali žinoti rengėjai. Patariu Alg. Girdvainiui, neslepti iš Hamiltono vykusių arba vykstančių įvairių b-nės sudrumstų įvykių. Reikia atvirai parašyti, kas vyksta Hamiltone, trečioje vietoje stovinčio Kanados žemėje lietuvių bendruomenėje. Kokie jos veikėjai, bei ardytojai? Tas turi būti keliama viešai. Kur aprašymas apie rezoliuciją, kurią Hamiltono b-nė priėmė pasius VLIKui, kad, į jos sudėtį būtų įleistas Mažosios Lietuvos atstovas? ..Lankytojas.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?
MES SUTEIKAME JUMS
TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA
Surandame geresnį darbą. Tarpininkaujame namus perkant ir parduodant. Parūpiname paskolą ir apdraudą. Atstovaujame įstaigose ir įmonėse. Sudarome dokumentus bei patvirtintus vertimus. Giname lietuvių interesus Kanadoje ir kituose kraštuose. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Š. Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS
108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto; Tel. WA 0006

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite
VIRBALL ELECTRIC REG'D
TEL. DO. 3655
Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655
816 JEAN TALON, W, MONTREAL

LAROSE & LEFEBVRE
Nejudomas turtas.
Lietuvis atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).
Sąžiningai patarnaujame 1 etuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių biznius.
Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.
2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227
(Dieną ir naktį)

(plytelėmis)		5 sv. kiaul. taukų		Nr. 9	
1/4 sv. arbatos (Lipton)		5 sv. kviet. miltų			
1 sv. džiov. vaisių		5 sv. cukraus			\$
		1 sv. razinkų			
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos			
1 sv. kiaul. taukų		(skardinėje)			6.00
1 sv. ryžių	Nr. 7	1/2 sv. arbatos (Lipton)			
5 sv. kviet. miltų	\$				
5 sv. cukraus	6.75	5 sv. kiaul. taukų			
1 sv. razinkų		4 v. malt. pup. kavos			
1 sv. deg. pup. kav.		(skardinėse po 1 sv.)			\$
1/2 sv. arbatos (Lipton)		2 sv. pien. šokolado			
1 sv. džiov. vaisių		(plytelėmis)			7.10
3 sv. kiaul. taukų		10 sv. kiaul. taukų			Nr. 11
5 sv. kviet. miltų		4 sv. malt. pup. kavos			\$
5 sv. cukraus		(skardinėse po 1 sv.)			7.10
2 sv. deg. pup. kavos					
1 sv. razinkų	\$	18 sv. kiaul. taukų			Nr. 12
1 sv. džiovintų vaisių	5.65				\$
					5.95
Pagal atskirą kainoraštį ruošiamas INDIVIDUALIUS maisto pakietus.					
Teiraukjts dėl siuntų didesniais kiekiais.					
KITI SIUNTINIAI					
Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus.					
I Vakary Vokietija 100 DM — \$ 22.00.					
REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORASČIŲ!					
HONEST AID, REG'D					
456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.					

PAMINĖTA MOTINOS DIENA.

St. Catharines, Ont. Nors ne didutė St. Catharines lietuvių kolonija ir joje nei menininkų nei kitų kultūrininkų, kurie galėtų šį tą efektingesnio surengti, — bet ir turimomis jėgomis stengiamasi nepraleisti nė vieno minėjimo.

Gegužės 7 d. lietuvių kolonijos komitetas surengė Motinos Dienos paminėjimą, kuris pradėtas pamaldomis už Lietuvos Motinas. Tai proga pritaikyta pamokslą pasakė klebonas tėvas Juvenalis Liauba O. F. M.

Po pamaldų „Athletic Club“ salėj minėjimą atidarė pirm. V. Povilčius ir pakvietė į garbės prezidiumą — p. Dainorių, p. Palujanckienę, p. Platakienę ir Tėvą Juvenalį Liaubą O. F. M.

F. M. Matyt rengėjų nebuvo pasiruota, p. Povilčiui paskaitė baigus per penktą minutę, užsibaigė ir oficialioji dalis...

Meninėje dalyje labai įvairūs ir jausmingai buvo pasistatytas montažas — „Vargo Mokymai“. Vaidmenis atliko: p. Gverzdienė, Dalia Palujanckaitė ir Kęstutis Dainora. Po to, D. Palujanckaitė ir p. J. nušaitė padėklavimą po du eilėraščius, pritaikytus motinai ir jos sielvartui.

Pabaigai Vincutė Mickevičiūtė ir p. Gverzdienė žavėtinai padainavo „Tykiai, tykiai Nemunėlis teka...“ ir „Aš atsimenu namelį...“ Minėjimas užbaigtas Tautos Himnu. Vac. Venckus.

DEHLI APYLINKĖS LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS.

Delhi, Ont. Gegužės 28 d., kas, sekmdienį, 6 val. vak. Delhi mieste, lenkų salėje, įvyksta steigiamasis Kanados lietuvių Bendruomenės susirinkimas. Kviečiame plačios apylinkės lietuvius atsilankyti ir įstoti į Kanados Lietuvių Bendruomenę. Iniciatoriai.

VEIKLOS LIETUVIAI.

Welland, Ont. Senas ateivis J. Nekrošius šį pavasarį pradėjo statyti naują modernią namą. Rudenį žada parduoti dabar laikomą vištų ūkį ir užbaigti visus ūkininkavimo rūpesčius.

Julius Nekrošius — buvęs Nepriklausomybės liakų savanoris — kūrėjas, ir dabar nepamiršta lietuviškos veiklos. Jis yra K. L. T-bos narys ir Wellando skyriaus vice-pirminin-

P. Nekrošiai yra labai jautūs tremtinių reikaluose ir mie lai į juos besikreipiantiems padeda. Jie yra atsikvietę tremtinių šeimų iš Anglijos bei Vokietijos.

Juliaus Nekrošiaus didžiausias troškimas yra matyti laisvą Lietuvą, jo žodžiais sakant: „Aplankyti dar kartą Panevėžį ir pamatyti žalią, lietuvišką sodžiu“.

TAUTIEČIAI, rašyime iš kiekvienos Kanados vietovės apie lietuvių gyvenimą, sąlygas, darbus, atgyimus, rūpesčius, KLB organizavimosi eigą ir tt. Rašyime taip, kaip mokame. Už visus raštus ir visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsuštus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleis vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai: J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

MUSU SPORTAS

DAR DEL SPORTININKŲ SUSIORGANIZAVIMO

Tuo klausimu jau nemažai buvo pasisakyta per „Nepriklausomos Lietuvos“ skiltis. Pasisakyta gražiai, logiškai ir VI. Bakūno, ir Algirdo Pulkio, ir p. Kbr. Iškelta gerų minčių. Bet klausimas vis dėlto liko dar neaiškus ir be sutartų gairių. Tebus todėl leista ir man, kaip nesportininkui, irgi tuo klausimu, kurį aš laikau itin svarbiu ir rimtu, irgi pasisakyti. Gal kartais nuomonė „iš šalies“ asmens, kuris neverda tame sportiniame katile, bet kuris gyvai tą svarbų tautai veiksnį stebi ir juo domisi, gali būti praktiška.

Visų pirma dėl organizacijos principų.

Sportas, kaip ir menas, yra nepartinis. Jis yra bendras visos tautos reikalas. Todėl jo, kad jis veiksmingiausiai atliktų savo uždavinį, nereikia partinti. Sportininkai neturėtų dėtis nė su viena politiška srove, organizacija, išeiti iš didžiojo tautos rato ir pasidaryti „partiniu bižniu“, kuris ne tik tai mažina sporto esmę, bet kartais net jį diskredituoja, nes tuo pačiu jį įveda į partines šalis.

Konkrečiai kalbant apie Kanadą, sportininkams reikėtų griežtai laikytis apolitiškumo ir orientuotis į Kanados Lietuvių Bendruomenę, kuri bus nei partinė, nei srovinė ir jungs visus Kanados lietuvius.

Dėl organizacijos konstrukcijos esu tos nuomonės, kad visose vietose, kur tiktai yra sportininkų, reikia sudaryti Sporto Klubus, kurie apjungtų visus, be išimčių, sportininkus. Sporto klubai turėtų būti be srovinių spalvų, neutralūs, savarankiški, grynai sportiniai. Tokius klubus laisvai galėtų remti visokie lietuvių susibūrimai bei organizacijos, o svarbiausia — Kanados Lietuvių Bendruomenės organizacija, kurios statute yra numatytas Sporto Sąja, apglėbusi beveik

ir sportinės veiklos reikimas.

Sudarius Sporto Klubus, nesunku būtų sukviesti jų atstovų suvažiavimą, kuris jau išrinktų visos Kanados sportinį organą, kuris tiesiogiai jau turėtų kontaktą su Kanados Lietuvių Bendruomenės Centru.

Visus siūlymus (suvažiavimų, skyrimų tvarkytojo) aš laikau tikslą neatliekančiu bandymu. Kol nėra vietinių sporto organizacijų, kurios būtų gyvos ir veiklios, nieko realios nei suvažiavimai, nei skyrimai nepadarys, nes organizmas, kuris pats neturi noro gyventi, neparodo gyvybės, dirbtinai palaikomas (paskirto vadovo ar organizatoriaus), tegalės tiktai vegetuoti, bet neparodys gyvybinio veržlumo.

Tačiau KLB - LOKas, turėtų išgirsti sportininkų balsą ir paskirti pradžiai asmenį, kuris galėtų būti lyg ir sportinio veikimo susijungimo centru. Gal tas kam ir padėtų organizuotis.

Aiškiausias ir tikriausias kelias į visos Kanados sportinį susiorganizavimą, tokiu būdu, yra šis: 1. Visose vietose, kur yra sportininkų, suorganizuoti savarankiškus Skorto Klubus; 2. Sušaukti Sporto Klubų atstovų suvažiavimą ir 2. Išrinkti visos Kanados lietuvių sportinę vadovybę, kuri gali turėti vardus: KLB Sporto skyriaus, Sąjungos, Federacijos ar dar kokį kitokį vardą.

Nesportininkas.

IŠ ANGLIJOS LIETUVIŲ SPORTINIO GYVENIMO

(Mūsų bendradarbio Anglijoje)

Anglijos lietuviai sportininkai, nežiūrind savo negausumo bei kitų sąvaržymų (darbo prievolė, sunkumai, keičiant gyv. vietovę ir pan.), yra beveik viena iš aktyviausių sportininkų šeimų emigracijoje. Didele šio aktyvumo priežastimi būsia — Kanados Lietuvių Bendruomenės organizacija, kaktuves švenčianti D. B. L. kurios statute yra numatytas Sporto Sąja, apglėbusi beveik

VYTIS — MIMICO BEACH 1:0 (1:0)

Trečios Toronto pirmenybių rungtynės gegužės mėn. 16 d. antradienį atnešė lietuviams futbolininkams mažą, bet užtarnautą laimėjimą. „Vytis“ komanda Mimico aikštėje pasirodė su keliais atsarginiais, nes dalis žaidėjų negalėjo kar-tu dalyvauti.

Mūsų vyrai sužaidė vidutiniskai, tačiau išlaikydami priešininko vartus nuolatinę grėsmę. Susidariusias atskiras progas nepavyko B. Astrauskui, A. Beresnevičiui ir kitiems išnaudoti. Nes šūvių prasišildymo su mažą paklaidą, 16 min. iš dešiniojo krašto padavimo. A. Buta nukreipė lengvą švedinį į vartus. Šita pasekmė išsilaukė iki pat užbaigiamojo švilpuko, nors žaidimui baigiantis teisėjas priėmė lietuvių naudai 11 m. baudinį, kurį J. Lūjima sukrito aštriai į virpstą.

Gegužės mėn. 20 d. prasideda pirmenybių pertrauka, kuri tęsis iki birželio pradžios. Lietuvių futbolininkai yra įtraukti į tuo metu prasidedan-tį Campbell vardo turnyrą, kuriame su senjorų I diviziono atstovais taip pat dalyvauja major klasės komandos. Mūsų kiai burtų keliu yra jau gavę priešininką Oshawa City, su kuriuo rungtynės įvyktų gegužės 27 d. Oshawa mieste. „Vytis“ futbolininkų dalyvavimas minėtame turnyre priklauso nuo to, kiek pati komanda bus reikalinga poilsio po pirmosios pirmenybių fazės.

— alpus —

95% visų Anglijoje esančių aktyvių sportininkų. Ši organizacija, esanti D. B. L. S-gos ribose ir gaunanti iš jos materialinę paramą, yra pirmoji to kio pobūdžio organizacija mūsų pagrindiniuose emigraciniuose kraštuose. Panašus dalykas dabar bandomas įvykdyti Australijoje. Argi negalima būtų tai padaryti Kanadoje ir J. A. V-se, kur yra suplaukęs

ANGLŲ KALBĄ BESIMOKANTIEMS.

V. Pėteraičio lietuviškai - angliškai žodynai:

1. Didysis per 30.000 žodžių, kaina \$ 5,—.

2. Mažasis per 12.000 žodžių, kaina \$ 2,50.

Užsakymus ir pinigus siųskite:

1. Mrs. I. Andruskevičienė, 5155 Bourbonniere, Apt. 6, Montreal, P. Q.

2. Mr. St. Dargis, 83 Euclid, Ave., Toronto, Ont.

3. Mr. A. Miškinis, 5776 York St. London, Ont.

4. Mr. J. Pleinys, 83 Erie, Ave., Hamilton, Ont.

5. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

6. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

7. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

8. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

9. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

10. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

11. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

12. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

13. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

14. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

15. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

16. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

17. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

18. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

19. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

20. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

21. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

22. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

23. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

24. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

25. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

26. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

27. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

28. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

29. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

30. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

31. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

32. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

33. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

34. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

35. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

36. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

37. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

38. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

39. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

40. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

41. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

42. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

43. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

44. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

45. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

46. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

47. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

48. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

49. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

žymiai didesnis skaičius sportininkų bei sporto veikėjų? Tada galima būtų pagalvoti apie bendrą pasaulinę organizaciją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rėmuose, ar kokioje kitoje formoje.

D. B. L. Sporto Sąjai vadovauja Sąjos atstovų suvažiavimo išrinkta 5 asmenų vadovybė, kurios sudėtį šiuo metu sudaro: G. Glatkauskas — pirm., V. Steponavičius — sekretorius, V. Bruzgelevičius — išdėninkas ir vicepirm. A. Baliukonis ir N. Martinka.

Šiuo metu Sąjai priklauso 9 klubai su daugiau kaip 150 narių. Sąjos išlaidos, kaip jau minėjau, padengiamos iš gaunamų subsidijų iš D. B. L. S-gos už ką sportininkai yra labai dėkingi, bei suenkamų per sportinius parengimus aukų. Nario mokestis neimamas.

Kas iki šiol nuveikta bendruoju Sąjos mastu? Š. m. balandžio mėn. 15 d. pravestas pirmas krepšinio turnyras, kur 5 krepš. k-dos 9 valandas užtrukusiame turnyre smagino susirinkusius 150 žiūrovų (tik salė tepajėgė sutalpinti) ir davė progos krepšininkams pasitikrinti jėgas ir suėiti į gaudesnę šeimą. Laimėtoju po 2-jų iš eilės finalinių rungtynių išėjo Halifax „Vilnius“, nugalėjęs 3 ir 5 taškų skirtumu Kanados lietuviams žinoma Manchesterio „Kova“.

Dviem savaitėm po krepšinio turnyro praslinkus, balandžio mėn. 29 d. įvyksta Anglijos lietuvių stalo teniso pirmenybės. Susirinkę 19 geriausių stalo tenisininkų kovoja dėl meisterio vardo. Į finalą išėina B. Viliūnas ir buv. Vokietijos Anglų Zonos lietuvių stalo teniso meisteris Piščikas. 3-jų setų kovoje Viliūnas palaužia Piščiką šaltą gynimąsi ir pelnytai tampa 1950 m. Anglijos lietuvių stalo teniso meisteriu ir pereinamosios taurės laimėtoju. Trečioje vietoje lieka Kakeranas. Žymiam stalo tenisininkui Remeikiui tenka pasitenkinti 5-tą vietą.

Negalima praeiti nepaminėjus, jog Sporto Sąja išleido pirmąjį tremtyje dvisavaitinį sporto žurnalą „Sporto Dienos“, kuris, deja, teturėjo trumpą gyvenimą.

Apie atskius žymesnius Sąjos klubus, jų veiklą bei pasiekimus, painformuosiu „Nepriklausomos“ skaitytojus kitą kartą.

Kokie Sąjos planai atečiai? Sunku ką pasakyti, kai ateitis mažai žinoma, bet pirmiausiai, kaip minėjau, bus pravedamos krepšinio pirmenybės, o vėliau šachmatų. Sąjos vadovybė yra pasiryžusi sudaryti reprezentacinę krepšinio komandą, kuri, remiama finansiskai, galėtų atsidėti stiprioms treniruotėms ir po patenkinamų su sitikimų su Anglijos iškiliausiomis k-domis, kurios, tarp kitko, yra amerikoniškos, sudarytos iš čia stovinčių lakūnų bei studentų, galėtų bandyti sulygtinti jėgas su kitų Europos kraštų k-domis. Žinoma, tai dar tolimesnis ateities reikalas. Šios vasaros metu bus bandoma sudaryti proga pasireikšti lengvaatletams, surengiant miniatūrinio pobūdžio sp-to šventę. V. Steponavičius.

BALTICKA

Lietuviai batsiuvis.

Pataisymai ir užsakymai.

5355 Verdun Ave., VERDUN

Tel. YO 0669.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

CRANK GRINDING CYLINDER BORING

J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS

MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St.

FRontenac 0879

corner St. Catherine

MORINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAZENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Laslie Mackintosh Reg'd, P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

Tel. AMherst 0342

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus — Parūpinam visokiausią apdraudą

Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir tt.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

ALBERTAS J. NORKELIŪNAS, c. s. c.

5505 13th Ave., Rosemount,

Montreal 36, Que.

1 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1 sv. 2 ozs. kiaulin. taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5½ sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
E. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5½ sv. margar. \$3.50

1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr
½ sv. šokolado
1 dž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 5.40
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 8.85

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos kav

NAUJI KANADOS LIETUVIAI

1950 metų gegužės mėn. 19 d.

Išvyko į Kanadą:

Gedgaudas Edv.
Reinartas Arturas
Baliūnas Juozas
Kongos Marija
Kongos Rėla
Niunevienė Birutė
Niunevaitė Violeta
Meškauskas Petras
Meškauskas Leonas
Raveikaitė Ona
Žalkauskas Ada
Jagučauskas Marijonas
Levickas Vladas
Hozneris Vilna
Karemkaitė Kostė
Asoklis Kazys
Asoklienė Elzbieta
Dambrauskas Jonas
Dambrauskienė Elena
Dambrauskaitė Irena
Kežinaitis Antanas
Mankauskas Kazys
Mankauskienė Kazė
Mankauskaitė Birutė
Paliulis Jonas
Paliulienė Uršulė
Paliulytė Ona
Lesniauskas Elzbieta
Lesniauskas Valentinas
Lesniauskaitė Natilija
Lukauskienė Barbora
Lukauskytė Filomena
Lusnicki Mottel
Jamelevičienė Marija
Sabockis Adomas

1950. 5. 12 d., išvykusį į
Kanadą laivų „General
Langfitt“ sąrašas:

Baronaitis Pranas
Bitneris Jonas
Bitnerienė Elena
Bitnerytė Vilija
Bitnerytė Arijana
Jurgelevičius Leonas
Tyslevienė Augustė
Jokubaitis Stasys
Žilinskas Zigmantas
Buivydas Juozas
Dreseris Valteris
Kiebartas Jokymas
Senionytė Julija
Petruinienė Adelė
Annussat Mėta
Dreseris Matilda
Kiebartienė Alicė
Kiebartaitė Henriettė
Oswaltienė Urtė
Česėkas Juozas
Česėkienė Leokadija
Jagučauskis Karolis
Jagučauskienė Edelytė
Jagučauskis Karolis
Kazlauskas Pranas
Kazlauskienė Uršulė
Kazlauskas Gediminas
Kirstukas Steponas
Kraveckas Povilas
Šarkauskas Jonas
Ramanauskas Afif
Ramanauskas Irena
Ramanauskas Eimutis
Urnietis Vacys
Urnietienė Elė
Urnietaitė Reimondė
Stonkus Vacys
Stonkuvienė Darnicelė
Stankus Eduardas
Gabalis Ignas
Gabalienė Klara
Gabalytė Irena
Petkūnas Juozas
Petkūnas Hildegard
Simanavičius Stasys
Simanavičienė Ona
Simanavičius Valenti
Simanavičiūtė Elena
Dobrowolski Stasė
Dobrowolski Karolė
Dobrowolski Adelė
Tysliava Emma
Tysliava Evaldas
Pučinskas Antanas
Pučinskas Zuzana
Pučinskas Vytautas
Pučinskaitė Nijolė
Baranauskas Liaukadija
Baranauskas Povilas
Kasemekaitis Antanas
Kasemekaitienė Adelė
Kasemekaitis Steponas
Moclenis Zigmantas
Moclenis Liudvika
Moclenis Izidorius
Voleris Albertas
Volerienė Ona
Voleris Aleksandras
Voleris Vytautas
Volerytė Joana
Gepneris Aleksandras
Gepnerienė Kostė
Gepnerytė Kostė
Gepnerytė Jonė
Gepneris Aleksandras
Kerutytė Anelė.

Kun. V. Šarka,

Bremen - Vegesack stovyklos
kapelionas.

Gyvenimas kominformo valstybese

Gaston Coblentz praneša iš Belgrado apie jugoslavų pergyvenimus santykiuose su savo kaimynais, kurie visi yra kominformo arba tiksliau Maskvos valdžioje.

Pav. grupė jugoslavų sportininkų, tolimų distancijų bėgikų, per neatsargumą atbėgo perdaug arti Albanijos sienos, ir nuo to laiko nieko apie juos nebegirdėti. Žuvo kaip vandeny. Visos Tito vyriausybės pastangos liko be vaisių. Jugoslavijos atstovybės štabas Albanijoje turi savo nemalonumus. Vienas Tito diplomatas Tiranoje sunkiai susirgo ir jam reikėjo vaistų, tačiau albanai atsisakė jam vaistų parduoti.

Bukarešte, Rumunijos sostinėje, „liaudies vyriausybės“ vyrai gatvėje sumušė jugoslavų spaudos atöche ir su juo drauge vykusią moterį. Po kelių dienų ta moteris dar sykį buvo viešai apkulta.

Bulgarijoje jugoslavų laivinkystės atstovas buvo įžeidinėjamas bulgarų milicijos ir „grasinamu tonu jam liepta išsikraustyti“. Jam buvo uždrausta naudotis telefonu, nors jo telefono laidu kas 5 minutes jis buvo šaukiamas ir įžeidinėjamas nepažįstamo bulgaro. Sofijoje šešių automobilių „eskadra“ priskirta sekti jugoslavų atstovybės narius. Tie automobiliai kiekvieną kartą vežasi jugoslavų diplomatus, kai šie bando kur pavažiuoti, ir vis stengiasi taip „suriesti“ jugoslavų automobilį, kad įvyktų kolizija. Pereitą spalį mėn. jiems pavyko „suriesti“ jugoslavų prekybos attachė ir sužaloti jo automobilį. Belgrado žiniomis, visi tie šeši bulgarų žvalgybos automobiliai yra nauji amerikoniški Pontiacs ir Chevrolets.

Varšuvoje buvo užpultas jugoslavų ambasados automobilis bevežant svarbius slapstus dokumentus Belgradui. Jugoslavų valdžia ir šiandien veltui tebesistengia atgauti savo automobilį.

Prahoje, Čekoslovakijoje, įvyko paroda, kurioje ir jugoslavų atstovybė turėjo savo skyrių. Čekai mielai lankėsi jugoslavų kioske ir keli šimtai pasirašė jugoslavų svečių knygoje. Tačiau greit po to atvyko S. N. B. (čekų slaptoji policija) ir sukonfiskavo visą knygą su parašais.

Pasirašiusieji vėliau buvo tardomi ir, beabejo, gavo pamatyti kalėjimą, kaip jugosla-

vijos „simpatizatoriai“.

Jugoslavijos teritorijoje Skolpje iš seniau dirbo būrys čekų inžinierių. Jie statė Jugoslavijai elektros jėgainę. Kai tik Kominformas „prakeikė“ Jugoslaviją, inžinieriams buvo įsakyta mest darbą ir sunaikinti visus statybos planus. Tuo būdu statyba liko nebaigta.

Pats Tito, kurs kaip komunistų veiksmus, pareiškė, kad Kominformas visą centrinę Europą pavertė „viduramžių nistas puikiai pažįsta komunistų džunglėmis“.

Sunku šiandien būti „doru“ komunistui

Roscoe Rrummond praneša iš Paryžiaus, kad komunistas, atrodo, Vakarų Europoje tikrai pradeda atslūgti.

Kai kurios priežastys yra gana paryškėjusios: komunistas niekur Europoje nepageri no eilinio žmogaus gyvenimo; brutalus persekiojimas ir prispauda Rusijos satelinėse policinėse valstybėse pradeda gąsdinti Vakarų Europos žmones: maršalas Tito susprogdino komunistų fronto solidumą.

Be to, anot Drumondo, kurs yra Maršallo plano administracijos narys ir puikiai pažįsta padėtį Europoje, sako, kad yra ir kitas svarbus komunistų smukimo faktorius, kurio iki šiol bendrai nesterbėta. Tai yra tas faktas, kad Rusija Vakarų Europoje laiko savo penktą-

sias kolonas, pasidariusias rimto konflikto priežastimi. Pav., jei prancūzų komunistas nori likti ištikimas Rusijai, jis to negali parodyti, neparodydamas, jog tuo pačiu jis yra ne lojalus Prancūzijai. Bet jei jis norėtų likti lojalus Prancūzijai, tuo pačiu jis užsitraukia Maskvos pyktį ir prakeikimą. Norėdamas likti lojalus Kremliui, jis nebetenka savo tautiečių, prancūzų, paramos. Taip pat kituose kraštuose komunistai atsiduria tarp dviejų kėdžių. Vienas Tito driso pasta tyti savo krašto interesus aukščiau Rusijos interesų ir tuo užsitraukė rusų pyktį, ko vakarų komunistai visai stengiasi išvengti.

Faktiškai, visiems pradeda būti aišku, kad komunistas yra grynai rusų doktrina, rusų nacionalizmo priedanga, ir kaip toks pradeda susidurti su kitų kraštų nacionalizmu, siekiančiu nepriklausomai tvarkyti savo šalies reikalus. Tas susikirtimas jau išstūmė Jugoslaviją iš rusų imperijos ribų.

Jis jau parausė komunistų partijas vakarų Europoje.

Komunistas pradėdamas pažinti tokiu, koks jis tikrai yra — tai ne proletariato revoliucija, kaip ją Marksas skelbė, bet nauja slavų imperializmo avantiūra. Kaip toks jis turi savyje ir savo žlugimo pradus, kaip kiekvienas imperializmas turėjo.

ATEITIS BE ROPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydymosi išlaidų įsigyti laiku apsidrausį,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenantiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

PARDUODAMA

Užkandinė (light lunch), sodos baras, laikraščiai, knygos, žurnalai, rašomoji medžiaga, gerimai, hamburgeriai, hot dogs ir t. t.

Ilgametė nuomos sutartis. Pigu!

7661A Central St.,

Ville Lasalle.

PRAŠOSI Į KANADĄ

Esu 32 metų amžiaus, lietuvis; aukšto ūgio, stiprus ir sveikas; vedęs, moku gerai kalbėti amata, žemės ūkio ir kitus darbus.

Mano žmona 26 metų, lietuvi, taip pat stipri ir pajėgi visokių darbų dirbti. Esame su situape ir pinigų kelionės išlaidoms padengti, bet nieko Kanadoje neturime, kas tarpininkautų mums surasti darbą.

Tai kreipiamės į Gerb. Tamstas prašymadas paramos tarpininkauti surasti mums darbą, sudaryti mums reikalingus dokumentus, ar bent nurodyti, kur tuo reikalu galima būtų kreiptis.

Išmigruoti į Kanadą norime, kad atliktų darbo prievolę, galėčiau verstis savo kalvio amatu, neš šiam krašte tas ne įmanoma.

Nuolankiai prašau neatsisakyti pagelbėti savo tautiečiams, o aš už tarpininkavimą Tams-toms atsilyginsiu.

Jeigu reikia smulkesnių žinių, prašome pranešti, skubiai prisijusime.

Z. Dobilas,

96, Robin Hood Chase, Nottin-hame, North. England.

RYTINĖ VOKIETIJA

RŪŠIASI „TAKAI“

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

yra greitai atskirti nuo vokiečių ir gyvena atitverti spygliuotomis vielomis. Taip sovietų lakūnai vis rečiau bepasirodo viešesnėse vietose. Jie nuolat kilojami iš vienos vietos į kitą, kad vietiniai negalėtų susidaryti tikresnio vaizdo apie esamas pajėgas. Taip pat pastebimas labai dažnas lakūnų kaitaliojimas tarp Rusijos ir Vokietijos teritorijų. Tuo, atrodo, norima kaip galint didesnę pilotų skaičių supažindinti su būsimu kovos lauku ir atmosferos sąlygomis Europoje.

S. Meškutis.

PADĖKOS

PADEKA

Visiems gegužės 20 d. literatūros vakaro - koncerto dalyviams — menininkams: poetui dr. H. Nagiui, rašytojui K. Veškelai, op. sol. E. Kardelienci, moderniojo šokio šokėjai B. Vaitkūnaitėi, dramos aktoriams — B. Pūkelevičiūtei, A. Dikiniui ir L. Barauskui, okteteto vedėjai muzikui A. Piešiniui ir visiems okteteto dalyviams, nemokamai paaukavusiems meninę programą, o taip gi pianistui K. Smilgevičiui, grojusiam solo ir akompanavusiam bei grojusiam solistams; daug darbo vakare įdėjusiems: P. Juškevičiūnei, p. Leknickiūnei, p. Lukošienei, p. Keturkaičiai, pp. Šulmistratėms, p. H. Salalytei, p. Jaspelkiui, p. Kandžiauskui, p. Lukui, p. L. Gudui, p. H. Adamoniui, p. J. Juškevičiui, p. Leknickiui, p. Trumpai, p. Pilypaičiui, p. Salalai, visai p. Otto šeimai, p. Juodeliui, p. Joneliui, p. Pundžiui ir visiems tautiečiams malonių atsilankymu parėmusiems spaudos vąj ir Monire alio lietuvių dramos kūrimosi pradžią didelis ir nuoširdus lietuviškas aciu.

KLCT.

PADEKA

Ponams Buzams, mane atskviesiems iš Anglijos, jų pastangomis ir iniciatyva, man darbo parūpinus, nuoširdus lietuviškas aciu... Taip pat prisidėjusiam P. Klepeckuiui. Būtu malonu, kad ir daugiau tokių senųjų kanadiečių lietuvių atsirastų, kurie paimtų iš Ponų Buzų pavyzdį ir atkvies musų tautiečių, nes musų tautiečių Anglijoje akys nukreiptos į šitą šalį.

Pr. A. P-nas.

SURASK NORŠ VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas

APOL. BĖRESNEVIČIUS

persikėlė iš 2471 Messier St. į 4298 St. Lawrent Blvd.
(tarp Rachel ir Mt. Royal).

LIETUVIŠKA BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
Sav. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

Lietuviška moterų kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ
(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

LIETUVIŠKA VALYKLA

Valome, prosijame, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, prosijame vietoj laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal.

Darbas atliekamas sąžiningai ir tvarkingai.

5945 Park Ave — Montreal, Tel. GR 9719.

JOE HAVER Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS Randolph 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminin ar draug?

kencir ciu nuo ligu

jusu gimtojoj saly?

PALENGVINKITE JŲ KANČIAS PASIŪSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINIS-

KŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENIŠKAI ARBA RAŠYKITE MUMS SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITES PAS MISS MARIA MICHAILOW, BAIGUSIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIALIAI PASKIRTA JUMS ASMENIŠKAI PATARNAUTI JŲSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS RINKINIUS AUKSTESNĖS KOKYBĖS EUROPIETISKŲ GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIALIYBĖ

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVE

HA. 7251

DIENĄ IR NAKTĮ

HA. 7251

MONTREAL

IDOMUS PAVASARINIS PARENGIMAS

Gegužės 20 dienos Literatūros - dainos - šokio - muzikos vakaras buvo labai savaimingas. Ypač jis buvo kitokis, negu kiti panašūs renginiai.

Pirmoje eilėje su savo kūrinių išėjo poetas H. Nagys. Fundamentalūs, stiprūs jo eilėraščiai, klausytojams darė įspūdį. Modernioji šokėja B. Vaitkūnaitė šį kartą pasirodė labai naujoviškai: ji šoko du eilėraščius, kuriuos deklamavo akt. B. Pūkelevičiūtė — Aisčio Aleksandriškio „Ratelių“ ir „Beržų“, kurie be muzikos, kurią atstojo deklamavimas. Ji, be to, pasakojo su fortepionu „Linksmą minutę“. Akt. L. Barauskas deklamavo V. Mačernio „Pirmąją viziją“. Rašytojas Kazys Veselka perskaitė lyrišką savo novelę. Pianistas Kazys Smilgevičius skambino Skriabinio „Etude fantastique“, Chopino „Nocturną“ ir dar dukart bisavo. Akt. B. Pūkelevičiūtė deklamavo Miškinio eilėraščius. Akt. A. Dikinis prajuokino publiką Vaičiūlaičio „Kelniomis“. Op. sol. E. Kardelienė padainavo St. Šimkaus „Aš au gau pas tėvelį“, A. Pocius „Gale sodo rymavo“ ir dar visai negirdėtas V. K. Banaičio „Anksti rytą“ ir V. Jakubėno „Tėvas su močiute savo“, kurią teko kartoti. Meninę dalį užbaigė muz. A. Piešinos vėdamas dvigubą oktetą, dideliu pasisekimu padainavęs St. Šimkaus „Jau atėjo rudenėlis“, Brahms „Lopšinę“, J. Žilėvičiaus per naktelę šokau“, J. Švedo „Baltos gėlės“ ir dar bisui. Visa meninė programa svečių buvo priimta labai šiltai ir jautriai. Tas įnešė į koncertą daug geros nuotaikos.

Kadangi šis parengimas turėjo du tikslus, tai koncerto pradžioje „NL“ red. J. Kardelis trumpai tuos tikslus aptarė: 1. Kalbėdamas apie spaudą, jis pakartojo, kad graži Lietuvos spaudos tradicija — rengiant vajus — visai spaudai eiti bendru spaudos platinimo šūkiu — tinka ir Kanadai. Primins naujo laikraščio (Laisvoji Lietuva) išėjimą, jis pažymėjo, kad geriau būtų, jei būtų sukeltos visos jėgos ir visi ištekliai į krivą ir pasirodytų dienraštis, bet visokių atvejų spaudos plitimas yra sveikintinas. 2. Kalbėdamas apie teatrą, J. Kardelis aukštai vertino visas scenos mėgėjų pastangas, tačiau kėlė didesnį reikalą — paremti profesionalinio teatro įkūrimo reikalingumą; kvietė tautiečius visokeriopai padėti tam teatrui įsikurti.

Po meninės programos sekė balius, kuris užsitęsė visą oficialiai leidžiamą laiką. Grojo orkestras, vakaro dalyviai dainavo ir šoko. Per vakarą Montrealio Lietuvių Dramos teatro atidarymą išplatinta 2 mėnų garbės biuletų (po \$ 2). Vakaras praleistas gražioje nuotaikoje ir labai kultūringai. Svečių atsilankė pilna salė. (b).

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS ALIASKA

Daugelis tautiečių labai domisi darbininkų verbavimu į Aliaską. Tuo reikala yra padaryta žygių, ir jei kas bus gauta tikresnio, bus pranešta „Nepriklausomoje Lietuvoje“.

Redakcija visada rūpinasi padėti tautiečiams ir darbo sudarimo reikaluose, todėl, ką sužinodama per mielus Bendrąjį darbius, visuomet skelbia visiems skaitytojams. Malonu, kad tautiečiai susiranda geresnio bei norimo darbo — tai laivynė, tai tolimesnė sritys.

Dabar girdėti, kad kaikuriuose kasyklose, ypač tose, kurios

kaša specialius metalus, didėją darbo jėgos paklausa. Pagyvėjimas jaučiamas ir miškuose. Tautiečius maloniai prašome iš visų sričių, kur tiktai pasireiškia didesnė darbo jėgos paklausa, rašyti „Nepriklausomai Lietuvai“ ir tuo padėti darbo reikalingiems gauti darbą.

P. M. MAŠNICKAS PATIKSLINA.

Dėl Motinos Dienos minėjimo DLK Vytauto klube, šio vardu motinas sveikins P. Mašnickas patikslina savo žodžius: „Aš sakiau, kad nukryžjavota, o ne pakarta (Lietuva). Čion didelis skirtumas. Aš neminėčiau nacių, nei bolševikų, aš sakiau, kad rytų ir vakarų, mūsų priešų“.

Taip sako p. Mašnickas ir taip tie jo žodžiai patiklinima.

MONTREALIO LIETUVIŲ SPORTININKŲ DĖMESIUI.

Šį penktadienį, t. y., 1950. V. 26, 8 val. 641 Shebrooke St. East (Southuos Shool) įvyks krepšinio ir stalo teniso treniruotės. Krepšiniui yra gauta didelė salė, kurioje galį treniruotis šešios krepšinio komandos.

Primenama, kad moterų krepšinio komanda galės gauti taip pat vieną aikštelę treniruotėms.

a) Ateinantieji sportininkai, sportininkės treniruotis, turi laikytis punktualumo, nes valandos yra labai ribotos.

b) Be sporto batukų, sportininkai nebus įleidžiami į salę. Krepšinininkai neseniai atvykę į Montrealį ir dar nespėję prisijungti aktyviai prie Montrealio sporto, maloniai prašomi taip pat atsilankyti šį penktadienį, būsimę pasiruošę sužaidėti.

Moterys, kurios dar nera žaidžiusios krepšinio, bet norėtų žaisti, taip pat prašomos ateiti šį penktadienį.

Sporto Vadovybė.

VAIDINIMAS DLK VYTAUTO KLUBE

Gegužės 27 d. Scenos mėgėjų grupė, vadovaujama St. Barausko, DLK Vytauto klube vaidins trijų veiksmų dramą „Knygnešio dukte“.

MONTREALIO SKAUTŲ TUNTAS SKELBIA,

kad į skautų ir vilkiuku eiles galima įstoti kiekvienu metu pranešant savo pavardę, amžių bei gyvenamąją vietą šiuo adresu: St. Naginjonis, 5421 Lafond St., Rosemount, Montreal, Tel. FA 3704, arba pristatant bet kuriam skautui - vyčiui ar vyr. Škautei arba užsiregistruojant kiekvieną sekmadienį tuoj po pamaldų papilpos salėje. Kandidatas privalo būti ne jaunesnis 7 m. ir ne vyresnis 32. Vilkiukams bus įkurti 2 skyriai — Rosemounte ir Verdune.

Taip pat skelbiama, kad liepos mėn. pradžioje Laurentian kalnuose Skautai - Vyčiai rengia 2 dienų stovyklą vaikams — neskautams. Tėvai prašomi iš anksto užregistruoti anksčiau minėtu adresu. Smulkesnė stovyklos programa bus paskelbta vėliau.

Sk. Vyt. Vyr. Skilt. St. Naginjonis.

SLA NARIŲ SUSIRINKIMAS.

SLA — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — apsidžiaudimo nuo ligų ir nuo nelaimingų atsitikimų organizacijos, Montrealio kuopos Nr. 123, narių susirinkimas įvyks gegužės 28 d., sekmadienį, 3 val. po pietų 2721 Jolicoeur St. (lenkų

Visiems Kanados lietuviams

KLB - LOK APLINKRASTIS NR. 3.

1950. V. 20. Montreal.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas paskutiniame savo posėdyje, 1950 metų gegužės 19 dieną, konstatavo, kad 1. Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai dar daugelyje lietuvių gyvenamųjų vietų nesudaryti, nors KLB - LOKo nustatytasis terminas — š. m. balandžio mėn. 30 dieną — jau yra praėjęs ir 2. Kad kaikuriuose vietose Apylinkių Laikinųjų Organizacinių Komitetų sudarymas neatliktas pagal visai Kanadai išleistas „Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkių Laikinųjų Organizacinių Komitetų sudarymo taisyklės“.

Atsižvelgdamas į šiuos faktus, dėl kurių susitrukdė Kanada Lietuvių Bendruomenės organizavimas, nutarė kreiptis į visus Kanadoje gyvenančius lietuvių šiuo aplinkraščiu ir dar kartą prašyti:

1. Juo skubiau, visur, kur dar nesudaryta, sudaryti Apylinkių Laikinius Organizacinius Komitetus, pagal jau su minėtas „Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkių Laikinųjų Organizacinių Komitetų sudarymo taisyklės“, kad tas juo arčiausiai būtų prie su minėto termino.

DLK VYTAUTO KLUBE

šeštadienį, gegužės 27 dieną, 8 val. vakaro punktualiai įvyks paskutinis šio sezono spektaklis. Bus parodyta trijų veiksmų drama

„Knygnešio dukte“

statoma Montrealio scenos mėgėjų grupės. Režisuoja p. St. Barauskas.

Po vaidinimo bus šokiai.

Nuoširdžiai kviečiami Montrealio lietuviai atsilankyti.

Klubo Valdyba.

salėje) ten pat, kur vyko literatūros, dainų ir šokių vakaras.

Dalyvauja seni nariai, o taip pat ir norintieji naujai įstoti. Įždininkas prašo pranešti, kad ta proga nariai turi įmokėti savo mėnesinius ir užsilykusius mokesčius.

Montrealio skyr. Valdyba.

B. ŽAGANAVIČIŪTĖ

dainuoja per radiją CKVL Verdun, šio penktadienio vakare 8.30 — 9.00.

LANKĖSI P. STRUMSKIS iš Brooklyno, N. Y. ir pasiūlydė prisiūsti platinti gaidų — Naujelio, Banaičio, Žilėvičiaus ir kitų kompozitorių — solo ir chorams. Gavę, pranešime, kokios gaidos gautos.

PAVASARIS ATEINA

ir į Montrealį, nors ir pamažu. Jau kelios dienos buvo saulėtės ir šiltos. Žmonės jau apsirengę pavasariškai, kaip ir mėnėdžiai, kurie per tas dvi dienas sužaliavo visu pavasarinu žalum. Montrealy jau visame įkarštyje pavasarinė statyba ir remontai. Verdunas baigia užsistatyti, o Ville Lasalle plečia si paupiu.

KLB - LOK KONCERTAS BALIUS

Kanados Lietuvių Bendruomenės Centrinis Laikinas Organizacinis Komitetas birželio mėn. 3 d., šeštadienį, ruošia koncertą - balių, kuris bus paskutinis šių metų parengimas uždarose patalpose. Smulkesnės žinios ir programa bus paskelbta sekančiame „NL“ numery.

JAU RUOŠIAMASI GEGUŽINĖMS

Praėjusių metų gegužinių vieta Ville Lasalle jau užimta besipileičiuo miesto statybų darbams. Visos pernai veikusių gegužinių vietos šiemet

2. Patikslinti, kad visur, kur yra ne viena, bet dvi trys ar kelios organizacijos, Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai turi būti sudaryti pagal „Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkių Laikinųjų Organizacinių Komitetų sudarymo taisyklių“ 4 paragrafą, t. y. — Apylinkių Laikinuosius Organizacinius Komitetus sudaro ne visuotiniai susirinkimai, bet organizacijų valdybų deleguoti atstovai, po vieną, jeigu organizacijų ne mažiau kaip trys ir po didesnį skaičių, jeigu organizacijų mažiau. Šiuo atveju ne tiek svarbu, po kiek nuo kurios organizacijos į ALOKą įeina, bet svarbu, kad kiekviena organizacija jame būtų atstovaujama. Dar kartą primenama ir pabrėžiama, kad visur ten, kur ALOKai sudaryti nesilaikant nurodytų taisyklių, jie turi būti kuo skubiau pertvarkyti.

Dar kartą visi tautiečiai ir visos organizacijos prašomos stropiai ir tiksliai pildyti KLB LOKo aplinkraščius ir taisyklės, kad nesitrukdėtų KLB organizavimas.

P. Juškevičienė,

KLB - LOK Pirmininkas.

J. Adomonis,

KLB - LOK Sekretorius.

TORONTO

TORONTO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS KONCERTAS - VAKARAS

KLMOB-TORONTO SKYRIAUS

Birželio 2 d., penktadienį, 8 val. vak., Toronto Lietuvių Studentų Sąjungos valdyba ruošia Toronto Universiteto Newman Club'o patalpose, 89 St. George St., koncertą ir smagų pobūvį, pajavirintą studentiškomis tradicijomis, sąryšį su „finis semestri“.

Koncerte dalyvaus Kauno operos solistė Pr. Radzevičiūtė ir smuikininkas prof. St. Kairys. Be to, su savo kūryba pasirodys mūsų mėgiamas poetas Pr. Kozulis. Visai linksmajai programos daliai vadovaus coll. Vl. Šarūnas.

Šokių metu veiks bufetas.

Mielus collegas-es (buv. ir esančius studentus ir doctoratus) kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Collega-e galį pasikviesti po vieną svečią. Bilietai bus pardavinėjami sekmadienį, gegužės 28 d., po pamaldų ir sekmadienio vakare parapijos salėje, o vėliau dar klubo patalpose prieš koncertą. Bilietų kaina — 75 ct.

Toronto Lietuvių Studentų Sąjungos Valdyba.

NAUJAS LAIKRASTIS

Čia pasirodė Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio leidžiamas laikraštis „Laisvoji Lietuva“, kuris yra perkeltas iš Vokietijos to pat vardo rotatorinis biuletenis. Laikraštis tuo tarpu žada eiti kartą per dvi savaites

TARPTAUTINIS VALSTIEČIŲ S-GOS SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 1 puslapio)

Vertinant TVS-gos Kongreso darbus,

tenka pasakyti šita: Kongreso dalyviai visi yra tremtiniai ir emigrantai, kaikurie jų dar visai neseniai ištrūkę iš po geležinės uždangos. Formaliai tad jie atstovauja tik visuomenės grupes. Bet jie turi didelių moralinių įgaliojimų iš plačiausio savo tautų sluoksniu — valstiečių. Jie atstovauja grupes, kurios per laisvus demokratinius balsavimus buvo surinkę ir vėl surinkę daugumą balsų ar bent labai žymią dalį, kaip tai parodė net pusiau komunistiniame režime vykusieji rinkimai Vengrijoje ir Lenkijoje.

Nėra abejojimo, kad per kiekvienus būsimus laisvus rinkimus tuose kraštuose valstiečių partijos lyderiai bus labai rimtas faktorius, tad ir su dabartine jų veikla skaitosi Jungt. Valstybių politiniai sluoksniai. Ta veikla yra aiškiausiai nukreipta prieš visų bendrą priešą — komunizmą ir dėl to mums lietuviams, pravartu ir būtina mums aktyviai dalyvauti.

Kreipimasis į Lietuvos valstiečius per „Voice of America“.

Čia kalba lietuvių delegacija Tarptautiniame Valstiečių Sąjungos kongrese Washingtone. Delegacija veikia įgaliojta buvusio Lietuvos Prezidento Dr. Kazio Griniaus, kuris yra lietuvių atstovas Tarptautinėje Valstiečių Sąjungoje.

Nors Lietuvą skiria nuo laisvojo pasaulio tartum aklina geležinė uždanga, bet ji nėra nepermatoma. Mes turime žinių, kiek komunistai išūdė lietuvių krašte, kiek išdeportavo į mirties stovyklas. Lietuvių protesto memorandumai dėl šios baisios tautųžudybės yra išteikti Jungtinių Tautų Organizacijai ir didžiųjų valstybių vyriausybėms.

Težino mūsų broliai už geležinės uždangos,

jog sovietų bestiališkas nepasileps nuo pasaulio akių. Lietuviai, esantieji emigracijoje laisvame pasaulyje, tuo rūpinasi ir veikia kiek išgal. Jiems į talką atėjo lietuviai tremtiniai, kurių 1944 metais į Vakarų pateko apie 80.000. Iš to skaičiaus Jungtinės Amerikos Valstybės pasiekė apie 30.000 ir Kanadą apie 10.000.

Laisvės kovai vadovauja Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, esantis Europoje.

susirinkimas susilaukė dėmesio ne tik tiktai moterų, bet ir vyrų. P. Garbuzaitė apie moteris skaitė gražią paskaitą, kurią šiltais žodžiais įvertino Generalinis Lietuvos Konsulas p. V. Gylis.

DVARIONO LAIDOTUVĖS

Daug Toronto lietuviams dirbęs muzikas Antanas Dvarionas perėmė pirmadienį, gegužės 22 d. gražiai palaidotas Toronto kapinėse. Tesie jam lengva svetima žemėlė. (kor).

ANGLŲ KALBOS KURSAI

Liepos 3 d., Toronto universiteto Economics Blding, 273 Bloor St. W., prasidės anglų kalbos kursai. Mokestis \$ 5. Prašymus siųsti: Community Programmes Branch, Ontario Department of Education, 206 Huron St.

TORONTO - ČIKAGOS SUSIARTINIMO

vakaras įvyks šį sekmadienį, gegužės 27 d. 7 val. 30 min. vakaro Collegiate salėje, 495 Jarvis St.

OP. SOLISTO K. ORANTO NELAIME

Pernai jis gulėjo ligoninėje susižeidęs, o šiemet 7 savaites išgulėjo plačių uždegimų. Dabar jau sveiksta.

Mes girdime iš tėvynės žodžius,

tariamus baimės šurpe: Pagalbos! Atsakome: Pagalba ateina. Dar kantrybės, broliai! Ištvirkite šią baisią gaidę, ištvirkite lietuviško ažuolo kietumą ir žalčio gudrumą.

Išlaisvinimo valanda ateis.

Sovietų imperializmas priverė visas laisvas valstybes susijungti bendrai akcijai prieš Sovietų Rusiją šiaurės Atlanto paktą. Galingos Jungtinės Amerikos Valstybės imasi vadovauti kovai prieš tarptautinį komunizmą, ir jo kurstytoją — Sovietų Rusiją. Netrukus visas laisvasis pasaulis bus pasirošęs su daug didesniu karo potencialu atremti Sovietų agresiją, sutvarkyti raudonuosius fašistus, kaip sutvarkyti Hitleris ir Mussolinis. Lietuvių tautos budeliai neišvengs nupelnytos baudmės.

Mes kenčiame ir kovojame ne vieni. Drauge su Lietuva yra pavergtą daugiau kaip šimtas milijonų Rytų Europos žmonių. Pavergtųjų tautų vadovaujantieji vyrai dirba sutartinai užsieniuose; tų tautų valstiečių partijų vadai yra su darę Tarptautinė Valstiečių Sąjunga Washingtone, kuri dabar yra susirinkusi metinio kongreso. Jie dirba savo tautų išlaisvinimui priartinti, laisvei ir demokratijai savo tėvynėse atstatyti.

Ir nebetoli ta valanda, kada, maskoliai bus išvaryti iš visų tų kraštų nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų, kada sovietinis smauglys bus sutriuškintas pačiame jo lizde Kremliuje, kada valstiečiai bus išlaisvinti iš kolchozų baudžiavos ir darbininkai iš stachanovinės vergijos.

Mes norėtume pasakyti savo broliams tėvynėje — Broliai! Žinome, kad Jūs dedate laisvės kovai milžiniškas aukas kančiomis ir gyvybėmis. Kovodami neleiskite tačiam sovietiniam slibinui visiškai nukraujuoti tautą: jungdami drąsą su išmintimi tausokite jėgas laisvos demokratinės Lietuvos atstatymui. Ir būkite tikri, kad viso pasaulio lietuviai eina ir eis Tėvynei pagalbon, turėdami didžiųjų Vakarų valstybių paramą.

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažau namus iš lauko ir vidaus.

Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai.

Kreiptis: nuo 6 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną.

5659 — 12 ave Rosemount Montreal, Tel. HO 7338.

PARDUODAMA GROSERNIA IR LIGHT LUNCH.

Kaina prieinama. Norėčiau perleisti lietuviams. Prie krautuvės yra kambarys, virtuvė ir vonia.

3726 De Bullion Ave, Montreal, Que.